

Закон о основној школи

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [50/92](#) и [22/2002](#). Види: [чл. 66](#). Закона - 53/93-2467. Види: [чл. 2](#). Закона - 67/93-3111. Види: [чл. 49](#). Закона - 48/94-1497. Види: [Одлуку](#) УС РС IY број 324/92 - 66/94-2259. Види: [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1. Види: [чл. 91](#). Закона - 101/2005-28. Види: [чл. 184](#). Закона - 72/2009-66.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се делатност основне школе и основне музичке и балетске школе (у даљем тексту: школа).

Основно образовање и васпитање стиче се у школи остваривањем наставног плана и програма у трајању од осам година.

Члан 2.

- престао да важи -

+ [чл. 184](#). Закона - 72/2009-66.

Види:

Члан 3.

- престао да важи -

+ [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 4.

- престао да важи -

+ [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 5.

За припаднике народности наставни план и програм остварује се и на матерњем језику, или двојезично, ако се за упис у први разред пријави најмање 15 ученика.

Школа може да остварује наставни план и програм и на језику народности, односно двојезично и за мање од 15 ученика уписаних у први разред, уз сагласност министра просвете.

Министар просвете прописује начин двојезичног остваривања наставног плана и програма.

Када се наставни план и програм остварује и на језицима народности, ученик савлађује наставни план и програм српског језика.

Када се наставни план и програм остварује на српском језику, ученицима припадницима народности обезбеђује се савлађивање наставног плана и програма матерњег језика са елементима националне културе.

Члан 6.

Општина може организовати заједничку стручну службу за све школе на својој територији, уз прибављену сагласност Министарства просвете.

+ [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 7.

- престао да важи -

+ чл. 1. Закона - Види: 22/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

II. ПРАВА ГРАЂАНА У ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Члан 8.

Република Србија обезбеђује остваривање права грађана од општег интереса у основном образовању и васпитању, и то:

1. основно образовање и васпитање деце у осмогодишњем трајању;
2. основно образовање и васпитање одраслих;
3. основно музичко и балетско образовање и васпитање;
4. допунско основно образовање и васпитање деце грађана Републике Србије у иностранству.

1. Оснивање школе

Члан 9.

- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

Члан 10.

- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

Члан 11.

- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

Члан 12.

- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

2. Надзор над радом школе

- престао да важи -

+ чл. 2. Закона - Види: 22/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Члан 13а

- престао да важи -

+ чл. 3. Закона - Види: 22/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Члан 13б

- престао да важи -

+ чл. 3. Закона - Види: 22/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Члан 13в

- престао да важи -

+
чл. 3.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 14.

- престао да важи -

+
чл. 4.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 15.

- престао да важи -

+
чл. 5.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 16.

- престао да важи -

+
чл. 6.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 17.

- престао да важи -

+
чл. 7.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 18.

- престао да важи -

+
чл. 8.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

3. Укидање школа

Члан 19.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

IV. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

Члан 20.

Наставне планове и програме доноси министар просвете.

Наставни план и програм верске наставе споразумно доносе министар просвете и министар вера, на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница (Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка евангеличка црква а.в., Јеврејска заједница, Реформатска хришћанска црква и Евангеличка хришћанска црква а.в.), у складу са законом.

Влада Републике Србије образује комисију за усаглашавање предлога програма верске наставе традиционалних цркава и верских заједница, предлога уџбеника и других наставних средстава, за давање мишљења министру просвете у поступку избора просветних саветника за верску наставу и за праћење организовања и остваривања програма верске наставе.

+

[чл. 9. Закона - 22/2002-1.](#)

Види:

Члан 21.

Наставним планом и програмом утврђују се обавезне и изборне наставне и ваннаставне активности.

Наставним планом утврђују се: обавезни и изборни наставни предмети, њихов распоред по разредима и недељни и годишњи број часова наставе и других облика образовно-васпитног рада.

+

[чл. 184. Закона - 72/2009-66.](#)

Види:

Члан 22.

Настава из изборних предмета остварује се у складу са наставним планом и програмом од I до VIII разреда, и то:

1) верска настава и други предмет етичко-хуманистичког садржаја који утврди министар просвете од I до VIII разреда;

2) страни језик као изборни предмет од III до VIII разреда;

3) остали изборни предмети у VII и VIII разреду.

Родитељ, односно старатељ ученика приликом уписа у I и сваки наредни разред има право и обавезу да одлучи да ученик похађа верску наставу или наставу из другог предмета који утврди министар просвете.

Предмет из става 1. тачка 1) овог члана за који се родитељ, односно старатељ определио обавезан је за ученика у тој школској години.

Изборни предмети из става 1. тач. 2) и 3) овог члана обавезни су за ученике који се за њих одреде.

Школски одбор, по прибављеном мишљењу општине, одлучује који ће се изборни предмети из става 1. тач. 2) и 3) овог закона изучавати у школи.

Одлуку о избору или промени страног језика, као обавезног или изборног наставног предмета, доноси школа по прибављеној сагласности министра просвете, најкасније до 30. јуна текуће године.

+

[чл. 10.](#)

Закона

-

Види:
22/2002-1.

[чл. 37. Закона - 22/2002-1.](#)

Члан 23.

Уџбенике и друга наставна средства за верску наставу одобрава министар просвете на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница, у складу са законом.

+

[чл. 11.](#)

Закона

-

Види:
22/2002-1.

[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Члан 24.

- престао да важи -

+

[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

1. Организација образовно-васпитног рада

Члан 25.

За ученике од I до IV разреда организује се разредна, а за ученике од V до VIII разреда предметна настава.

За ученике III и IV разреда предметна настава може да се организује из највише два од следећа три предмета: ликовна култура, музичка култура и физичко васпитање.

Одлуке о избору предмета из става 2. овог члана доноси директор школе, по прибављеном мишљењу наставничког већа.

Предметна настава организује се из страног језика, као изборног предмета, од III разреда.

За припаднике народности предметна настава може да се организује из српског језика и матерњег језика са елементима националне културе од I разреда.

За децу предшколског узраста припаднике етничких група школа може да организује припремну наставу за стицање елементарних знања из српског језика.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 26.

Ученик разредне наставе има до 20 часова наставе недељно, односно до четири часа наставе дневно, а ученик предметне наставе до 25 часова недељно, односно до пет часова наставе дневно.

Ученик разредне наставе који стиче основно образовање и васпитање на језику народности има до 23 часа наставе недељно, а у предметној настави до 28 часова недељно.

У недељни број часова из ст. 1. и 2. овог члана не урачунавају се часови из изборних предмета и ваннаставних активности.

Часови из ст. 1. и 2. овог члана могу се увећати до 5 часова осталим активностима.

Час наставе траје 45 минута.

Члан 27.

Одељење истог разреда може да има до 30 ученика, а изузетно до 34 ученика.

Образовно-васпитни рад од I до IV разреда може да се организује и у комбинованом одељењу.

Комбиновано одељење састављено од ученика два разреда може да има до 20 ученика, а одељење од три или четири разреда до 15 ученика.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 28.

- престао да важи -

+

[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 29.

Школа може да организује образовно-васпитни рад као посебан облик рада за ученике на дужем кућном или болничком лечењу.

Члан 30.

За ученике од IV до VIII разреда са посебним способностима, склоностима и интересовањима за поједине предмете, школа организује додатни рад.

Члан 31.

За ученике који заостају у савлађивању наставног плана и програма, школа током године организује допунску наставу.

За ученике упућене на поправни испит, школа организује припремну наставу. Припремна настава организује се пре почетка испитног рока, у трајању од најмање пет радних дана са по два часа дневно за сваки предмет.

За ученике са мањим сметњама у физичком и психичком развоју, школа организује корективни педагошки рад.

Члан 32.

Школа прати развој ученика и помаже му у избору даљег образовања и професионалног опредељења.

Члан 33.

Школа обезбеђује услове за остваривање друштвених, техничких, хуманитарних, спортских и културних активности које доприносе развоју личности ученика.

Члан 34.

У школи може да се оснује ученичка задруга у циљу развијања ваннаставних активности друштвено-корисног рада ученика.

Рад ученичке задруге уређује се статутом школе.

Школа може пружати услуге и продавати производе настале као резултат рада ученика у ученичкој задрузи и туђе производе, уџбенике, школски прибор и опрему.

Средства стечена радом ученичке задруге воде се на издвојеном рачуну и користе за проширење материјалне основе рада ученичке задруге, екскурзије ученика, награде члановима задруге и унапређивање образовно-васпитног рада у школи.
+ Правна мишљења

Члан 35.

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

2. Програм огледа

Члан 36.

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

3. Образовно-васпитни рад у иностранству

Члан 37.

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 38.

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

V. УЧЕНИЦИ

1. Упис ученика

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 40.

Родитељ, усвојилац, старатељ, односно орган старатељства (у даљем тексту: родитељ) одговоран је за упис детета у I разред и за редовно похађање наставе и обављање других школских обавеза ученика.

Школа је дужна да обавештава родитеља и општину о деци која се нису уписала у I разред, која редовно не похађају или која су престала да похађају школу, најкасније 15 дана од дана почетка рока за упис, односно од дана престанка редовног похађања наставе у школи.

Против родитеља чије дете није благовремено уписано у I разред, односно чије дете не похађа редовну наставу, надлежни општински орган поднеће пријаву најкасније у року од 15 дана од дана када је о томе обавештен.

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 41.

Ученик може да изостане из школе само у оправданим случајевима.

Родитељ је дужан да најкасније у року од осам дана оправда изостанак ученика.

Члан 42.

Ученик прелази из једне у другу школу на основу преводнице или сведочанства.

Преводница се издаје у року од 7 дана од дана пријема обавештења о упису ученика у другу школу.

Школа у коју ученик прелази, у року од 7 дана обавештава школу из које се ученик исписао да је примила преводницу.
+ Правна мишљења

Члан 43.
- престао да важи -

+
чл. 184. Закона - 72/2009-66.

Види:

Члан 44.
Ученику који је навршио 15 година живота престаје обавеза похађања школе истеком те школске године.

Школа може, по одлуци директора, да ученику који је навршио 15 година живота, а није стекао основно образовање и васпитање, омогући школовање до навршених 17 година живота, ако то захтева ученик или његов родитељ.

Ученик из става 2. овог члана који учини тежу повреду обавеза удаљава се из школе.

Ученик ометен у развоју може стицати основно образовање и васпитање и после навршених 19 година живота.

Члан 45.
Ученик може бити привремено или за одређену школску годину ослобођен савлађивања програма физичког васпитања у целини или делимично.

Наставничко веће школе доноси одлуку о ослобађању ученика од физичког васпитања на основу предлога лекара.

2. Оцењивање и напредовање ученика

Члан 46.
- престао да важи -

+
чл. 184. Закона - 72/2009-66.

Види:

Члан 47.
Ученика од I до IV разреда оцењује наставник који изводи наставу.
Ученика од V до VIII разреда оцењује предметни наставник у току образовно васпитног рада, а оцену на крају полугодишта утврђује одељенско веће на предлог предметног наставника.

Оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине.

+ Правна мишљења

Члан 48.
Успех ученика из наставних предмета оцењује се описном и бројчаном оценом: одличан (5), врло добар (4); добар (3); довољан (2) и недовољан (1).

Оцена недовољан (1) је негативна оцена.

Успех ученика из изборних предмета прописаних чланом 22. став 1. тачка 1) овог закона оцењује се описно, на основу критеријума које утврди министар просвете.

Министар просвете утврђује, на заједнички предлог Министарства вера и традиционалних цркава и верских заједница, критеријуме и начин оцењивања ученика који похађа верску наставу.

Оцена из верске наставе и другог предмета који утврди министар просвете не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика оцењује се описном оценом: примерно; врло добро; добро; задовољавајуће и незадовољавајуће.

+
чл. 12. **Закона** **-** **22/2002-1.**
чл. 37. **Закона** **-** **22/2002-1.**

Види:

+ Правна мишљења

Члан 49.

Општи успех ученика утврђује се на основу аритметичке средине позитивних оцена из свих обавезних наставних предмета и страног језика као изборног предмета.

Општи успех ученика је: одличан, врло добар, добар, довољан.

Ученик је постигао општи успех:

- одличан - ако има средњу оцену најмање 4,50;

- врло добар - ако има средњу оцену од 3,50 до 4,49;

- добар - ако има средњу оцену од 2,50 до 3,49;

- довољан - ако има средњу оцену од 2 до 2,49.

+ Правна мишљења

Члан 50.

Оцена из владања и оцена из изборног предмета осим страног језика, не утичу на општи успех ученика.

Недовољна оцена из изборног предмета, осим оцене из страног језика, не уноси се у сведочанство.

+ Правна мишљења

Члан 51.

Ученик прелази у наредни разред ако на крају школске године има позитивне оцене из свих обавезних наставних предмета и страног језика као изборног предмета.

Ученик VIII разреда стекао је основно образовање и васпитање ако има позитивне оцене из свих обавезних наставних предмета и страног језика као изборног предмета.

Члан 52.

- престао да важи -

+

чл. 184. Закона - 72/2009-66.

Види:

Члан 53.

Ученици VIII, као и осталих разреда којима према члану 44. овог закона престаје обавеза похађања школе, а нису завршили разред, могу да га заврше полагањем испита из предмета из којих имају недовољне оцене у року од три године од дана престанка редовног похађања наставе.

+ Правна мишљења

Члан 54.

- престао да важи -

+

чл. 13.
чл. 184. Закона - 72/2009-66.

Закона

-

Види:
22/2002-1.

Члан 55.

Ученици који на крају другог полугодишта имају више од две недовољне оцене и ученици који не положе поправни испит или не приступе полагању поправног испита, понављају разред.

Члан 56.

Разредни испит полаже ученик који није похађао наставу више од трећине укупног годишњег броја часова, а оцењивањем се утврди да није савладао садржаје наставног плана и програма и ученик од V до VIII разреда који није оцењен из једног или више предмета.

Ученик од V до VIII разреда полаже разредни испит и из наставног предмета из којег није извођена настава више од трећине часова утврђених наставним планом и програмом.

Ученик који на разредном испиту добије недовољну оцену из једног или два наставна предмета полаже поправни испит.

Ученик који не приступи полагању разредног испита или га не положи у поправном испитном року, понавља разред.

+ Правна мишљења

Члан 57.

Ученик може да полаже испит из страног језика који није изучавао у школи. Испит се полаже по прописаном наставном програму за одређен разред.

Школа издаје ученику уверење о положеном испиту.
+ Правна мишљења

Члан 58.

Поправни, разредни и други испити полажу се пред испитном комисијом од најмање три члана, коју образује директор школе.

Оцена испитне комисије је коначна.

Начин и време полагања поправних, разредних и других испита прописује се статутом школе.

3. Права, обавезе и одговорности ученика

Члан 59.

- престао да важи -

+ [чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 60.

Ученик који се истиче у учењу и владању похваљује се или награђује.

Статутом школе утврђују се врсте похвала и награда и услови за њихово додељивање.

Члан 61.

У току школовања ученик може да добије диплому за изузетан општи успех, односно диплому за изузетан успех у савлађивању наставног плана и програма из појединих наставних области или предмета.

Врсте диплома, начин и услове за њихово додељивање прописује министар просвете.

Члан 62.

Ученик који се истиче знањем и способностима може да заврши школу у року краћем од осам, али не краћем од шест година.

У току једне школске године ученик може да заврши два разреда.

Услове и поступак напредовања ученика прописује министар просвете.

+ Правна мишљења

Члан 63.

- престао да важи -

+ [чл. 184. Закона - 72/2009-66.](#)

Види:

Члан 64.

- престао да важи -

+ [чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 65.

- престао да важи -

+ [чл. 184. Закона - 72/2009-66.](#)

Види:

+ Правна мишљења

Члан 66.

- престао да важи -

+ [чл. 184.](#)

Закона

-

Види:
72/2009-66.

+ Правна мишљења

VI. НАСТАВНИЦИ И СТРУЧНИ САРАДНИЦИ

Члан 67.

- престао да важи -

+
чл. 14.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона

-

Види:
22/2002-1.

Члан 68.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 69.

Наставу од I до IV разреда може да изводи наставник са одговарајућом високом или вишом школском спремом.

Наставу на српском језику, и на језику народности од I до IV разреда, може да изводи наставник који је стекао одговарајућу школску спрему на језику на коме се настава изводи, или који положи испит из језика са методиком на одговарајућој вишој школи, односно факултету.

Програм за проверу знања језика утврђује виша школа, односно факултет.

Предметну наставу може да изводи наставник који има одговарајућу високу школску спрему.

Из предмета домаћинство, ликовна култура и музичка култура наставу може да изводи и наставник са одговарајућом вишом школском спремом.

Васпитни рад у школи са домом ученика може да обавља васпитач који има најмање одговарајућу вишу школску спрему.

+ Правна мишљења

Члан 70.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 71.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 72.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 73.

- престао да важи -

+
чл. 15.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона

-

Види:
22/2002-1.

Члан 74.

- престао да важи -

+
чл. 16.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона

-

Види:
22/2002-1.

Члан 75.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 76.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 77.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 78.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 79.
- престао да важи -

+
[чл. 17. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 80.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 81.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 82.

Наставници, стручни сарадници и васпитачи остварују право на штрајк под условом да обезбеде минимум процеса рада школе.

Минимум процеса рада за наставника је остваривање обавезне наставе у трајању од 30 минута по часу у оквиру дневног распореда и обављање испита, а за стручног сарадника и васпитача 20 часова рада недељно.

Против наставника, стручног сарадника и васпитача који учествују у штрајку противно одредби става 2. овог члана, директор школе покреће дисциплински поступак.

Наставнику, стручном сараднику и васпитачу за повреду обавезе из става 2. овог члана изриче се мера престанка радног односа.

VII. ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ УЧЕНИКА ОМЕТЕНИХ У РАЗВОЈУ

Члан 83.

Дете ометено у развоју стиче основно образовање и васпитање у складу са овим законом и уписује се у школу на основу решења којим се утврђује врста и степен ометености у развоју.

+
[чл. 184.](#)

Закона -

Види:
72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 84.

Деца ометена у развоју, у смислу овог закона су:

1. са телесним и чулним оштећењима (телесно инвалидна; слепа и слабовида и глува и наглува);

2. ментално ометена (лако, умерено, теже и тешко); и

3. вишеструко ометена у развоју (са две и више ометености, аутистичка и др.).

Утврђивање врсте и степена ометености у развоју врши се на основу предлога лекарске комисије.

+
чл. 184. **Закона** - **Види: 72/2009-66.**

+ Правна мишљења

Члан 85.

Разврставање деце врши се, по правилу, пре почетка стицања основног образовања и васпитања, а може се обавити и у току стицања образовања.

Решењем којим се одређује врста и степен ометености у развоју утврђује се здравствена способност детета за стицање основног образовања и васпитања.

Решење из става 2. овог члана доноси општинска, односно градска управа на основу мишљења комисије за преглед деце ометене у развоју (у даљем тексту: комисија).

Комисију из става 3. овог члана именује општинска, односно градска управа на основу мишљења комисије за преглед деце ометене у развоју (у даљем тексту: комисија).

Комисију из става 3. овог члана именује општинска, односно градска управа, на предлог здравствене установе са територије којој припада школа и чине је: лекар специјалиста из одговарајуће гране медицине, психолог, педагог, дефектолог одређене специјалности и социјални радник.

Родитељ је дужан да упише дете у школу одређену коначним решењем о разврставању.

Општина, односно град на чијој територији родитељ ученика има пребивалиште води евиденцију о деци која су разврстана и уписана у одговарајућу школу и сноси трошкове превоза, исхране и смештаја ученика, ако на подручју те општине нема одговарајуће школе.

+
чл. 18. **Закона** - **Види: 22/2002-1.**
чл. 184. **Закона** - **Види: 72/2009-66.**

+ Правна мишљења

Члан 86.

Поновно утврђивање степена или врсте и степена ометености у развоју ученика може да се обави и у току стицања основног образовања и васпитања. Предлог за поновно утврђивање степена или врсте и степена ометености могу да поднесу родитељи или школа, односно здравствена установа.

+
чл. 184. **Закона** - **Види: 72/2009-66.**

+ Правна мишљења

Члан 87.

Влада утврђује критеријуме и поступак разврставања деце ометене у развоју и начин рада комисије из члана 84. овог закона.

+
чл. 19. **Закона** - **Види: 22/2002-1.**

чл. 184. **Закона - 72/2009-66.**

Члан 88.

- престао да важи -

+

Види:

[чл. 184. Закона - 72/2009-66.](#)

Члан 89.

Настава од V до VIII разреда може да се изводи као разредна, као разредно-предметна или као предметна, што зависи од врсте и степена ометености у развоју.

Наставним планом и програмом одређује се када се настава изводи као разредна, односно разредно-предметна или предметна.

Члан 90.

У одељењу или васпитној групи може да буде највише 10 ученика, зависно од врсте и степена ометености у развоју.

Одељење ученика са вишеструком ометеношћу у развоју и комбиновано одељење може да има највише шест ученика.

Члан 91.

За образовање и васпитање ученика ометених у развоју може се основати школа са најмање осам одељења.

Школа може да обавља делатност предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, исте врсте ометености у развоју, а у складу са законом.

Школа може да организује и смештај и исхрану и за децу предшколског узраста у дому ученика и ученике. Смештај и исхрана могу бити у виду дневног или сталног боравка.

Услови за смештај ученика и начин остваривања васпитно-образовног рада прописује министар просвете.

Члан 92.

Разредну наставу од I до IV разреда, односно од I до VIII разреда може да обавља наставник - дефектолог који има најмање одговарајућу вишу школску спрему.

Предметну наставу од V до VIII разреда може да обавља наставник који има најмање одговарајућу вишу школску спрему за предмет из кога изводи образовно-васпитни рад и који је оспособљен на дефектолошком факултету за рад са ученицима ометеним у развоју.

Ако се настава изводи као разредно-предметна од V до VIII разреда, разредну наставу може да изводи наставник - дефектолог из става 1. овог члана, а предметну наставу наставник из става 2. овог члана.

+

[чл. 184.](#)

Закона

-

Види:
72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 93.

Васпитни рад у школи са домом ученика може да обавља васпитач који има најмање одговарајућу вишу школску спрему дефектолошке струке.

VIII. ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ ОДРАСЛИХ

Члан 94.

Лица старија од 15 година живота, која редовно не похађају школу (у даљем тексту: одрасли), стичу основно образовање и васпитање у складу са овим законом, према наставном плану и програму за одрасле.

+ Правна мишљења

Члан 95.

Наставним планом и програмом за одрасле ближе се утврђују: циљ, задаци и садржај образовања и васпитања и недељни и годишњи број часова наставе и других облика образовно-васпитног рада и начин и облици остваривања тог рада.

Члан 96.

Одрасли могу стећи основно образовање и васпитање похађањем наставе или полагањем испита.

Број одраслих у одељењу, односно групи може да буде до 20.

Време уписа, односно пријављивања испита уређује се статутом установе која обавља основно образовање и васпитање одраслих.

+

чл. 184.

Закона

-

Види:
72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 97.

Одрасли је завршио разред ако има позитивне оцене из свих предмета.
Одрасли који имају недовољне оцене из појединих предмета полажу испите из тих предмета.
Одрасли се не оцењују из владања.

Члан 98.

Одраслима се издаје сведочанство о сваком завршеном разреду и сведочанство о стеченом основном образовању и васпитању.

Члан 99.

Влада може поверити обављање делатности основног образовања одраслих и другим правним лицима.
Поверовање послова из става 1. овог члана уређује се уговором.

Члан 100.

Општина води евиденцију неписмених лица и лица без потпуног основног образовања.

IX. ОСНОВНО МУЗИЧКО И БАЛЕТСКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

Члан 101.

У основну музичку, односно балетску школу може да се упише дете ако положи пријемни испит којим се утврђује његова музичка, односно балетска способност.
Ученици се уписују у музичку школу, односно балетску школу на почетку сваке школске године.

Члан 102.

Основно музичко образовање и васпитање траје од две до шест година, што зависи од врсте инструмента, односно главног предмета, а основно балетско образовање и васпитање траје четири године.

Члан 103.

Наставним планом и програмом за основно музичко и балетско образовање и васпитање ближе се утврђују: циљ, задаци и садржај и трајање образовања; узраст ученика као услов за почетак стицања образовања; садржај пријемног годишњег и контролног испита и услови за упис; садржај, облици и начин вођења образовно-васпитног рада; трајање часа; недељни и годишњи број часова наставе и других облика образовно-васпитног рада; број ученика у одељењу, односно групи.
За основно музичко образовање и васпитање ученика ометених у развоју доноси се посебан наставни план и програм.

Члан 104.

Основно музичко и балетско образовање и васпитање стиче се редовним похађањем наставе или полагањем испита.
Ученик који стиче основно музичко или балетско образовање и васпитање путем полагања испита има статус ванредног ученика.

Члан 105.

Ученик основног музичког образовања и васпитања полаже годишњи испит, а ученик основног балетског образовања и васпитања полаже контролни и годишњи испит.
Ученици осталих разреда, који не положе годишњи испит из главног предмета, понављају разред.
Ученик може да полаже поправни испит само из једног наставног предмета.
Ученик може једном да понавља разред у току стицања основног музичког, односно балетског образовања и васпитања.

+

чл. 184. Закона - 72/2009-66.

Види:

Члан 106.

Ученик који се истиче знањем и способностима може да стекне основно музичко и балетско образовање и васпитање у року краћем од прописаног у наставном плану и програму.

Члан 107.

У I разред школе за музичке таленте може да се упише дете које има најмање шест година живота и за које се на пријемном испиту утврди да има изразите музичке способности.

Ако се утврди да ученик музичке школе има изразите музичке способности, може да настави стицање музичког образовања и васпитања према наставном плану и програму за таленте.

Члан 108.

У I разред школе за балетске таленте може да се упише дете које има најмање осам, а највише 10 година живота, које је завршило прва два разреда основне школе и за које се на пријемном испиту утврди да има изразите способности за балет.

Члан 109.

Музичко образовање и васпитање за ученике са изразитим музичким способностима траје 10 година, а за ученике са изразитим балетским способностима осам година.

Наставни план и програм за ученика са изразитим способностима доноси се као јединствени наставни план и програм за редовно основно образовање и васпитање и основно и средње музичко, односно балетско образовање и васпитање.

Члан 110.

Ученици школе за музичке, односно балетске таленте полажу годишњи испит из свих стручних предмета.

Ученик који не положи поправни испит из стручних предмета и ученик који на годишњем испиту из главног предмета добије оцену недовољан (1), не може да настави стицање образовања према наставном плану и програму за таленте.

Ученик из става 2. овог члана може да настави стицање образовања према наставном плану и програму за основно музичко, односно балетско образовање и васпитање.

Члан 111.

Школа може да обавља делатност основног и средњег музичког и балетског образовања и васпитања у складу са законом.

Школа може да организује смештај и исхрану за ученике.

Члан 112.

Наставу у основној музичкој школи може да изводи лице које има најмање одговарајућу вишу школску спрему.

Изузетно, наставу може да изводи и лице које има одговарајућу средњу музичку школу, ако се за одређени предмет не образују у Републици Србији наставници на вишој школи, односно факултету.

Члан 113.

Наставу у основној балетској школи може да изводи лице које има најмање одговарајућу вишу школску спрему, ако овим законом није друкчије одређено.

Наставу из играчких предмета може да изводи балетски уметник, односно балетски педагог који има средње балетско образовање, најмање 10 година играчке праксе, односно педагошког рада и положени испит из психологије и педагогије.

Испит из става 2. овог члана полаже се на одговарајућем факултету.

Члан 114.

Васпитни рад у школи са домом ученика може да изводи васпитач који испуњава услове за наставника у школи за музичке и балетске таленте.

X. РУКОВОЂЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ШКОЛОМ

1. Директор школе

Члан 115.

- престао да важи -

+									Види:
	<u>чл.</u>	<u>20.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл.</u>	<u>174.</u>	Закона	-					62/2003-1.

+ **Судска пракса**

Члан 116.
- престао да важи -

+									Види:
	<u>чл.</u>	<u>21.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл. 174.</u>	Закона - 62/2003-1.							

Члан 117.
- престао да важи -

+									Види:
	<u>чл.</u>	<u>22.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл. 174.</u>	Закона - 62/2003-1.							

Члан 117а
- престао да важи -

+									Види:
	<u>чл.</u>	<u>23.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл. 174.</u>	Закона - 62/2003-1.							

2. Школски одбор

Члан 118.
- престао да важи -

+									Види:
	<u>Одлуку</u>	УС	РС	ИУ	број	324/92	-		66/94-2259.
	<u>чл.</u>	<u>24.</u>		Закона			-		22/2002-1.
	<u>чл.</u>	<u>31.</u>		Закона			-		22/2002-1.
	<u>чл.</u>	<u>174.</u>		Закона			-		62/2003-1.

+ **Судска пракса**

Члан 119.
- престао да важи -

+									Види:
	<u>чл.</u>	<u>25.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл. 174.</u>	Закона - 62/2003-1.							

3. Савет родитеља

Члан 120.
- престао да важи -

+									Види:
	<u>чл.</u>	<u>26.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл.</u>	<u>32.</u>	Закона	-					22/2002-1.
	<u>чл. 174.</u>	Закона - 62/2003-1.							

4. Стручни органи

Члан 121.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 122.
- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

5. Секретар школе

+
[чл. 27. Закона - 22/2002-1.](#)

Види:

Члан 122а
- престао да важи -

+ чл. 27.	Закона	-	Види: 22/2002-1.
чл. 34.	Закона	-	22/2002-1.
чл. 35.	Закона	-	22/2002-1.

[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

XI. ПРИЗНАВАЊЕ СВЕДОЧАНСТАВА СТЕЧЕНИХ У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 123.

Држављанин Србије који је у иностранству стекао основно образовање и васпитање или завршио поједине разреде основне школе, има право да захтева признавање сведочанства о стеченом основном образовању и васпитању или поједином завршеном разреду основне школе.

Страни држављанин има право да захтева нострификацију или признање еквиваленције сведочанства стеченог у иностранству, ако за то има правни интерес.

Члан 124.

Нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе врши Министарство просвете.

Нострификацијом се страна школска исправа изједначава са одговарајућом школском исправом стеченом у Републици Србији и то у погледу права за настављање образовања и васпитања и права на запошљавање.

Признавањем еквиваленције страна школска исправа изједначава се са одговарајућом школском исправом стеченом у Републици Србији у погледу права на настављање школовања.

Члан 125.

У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције стране школске исправе примењују се одредбе Закона о општем управном поступку уколико овим законом није друкчије уређено.

У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције узимају се у обзир: систем школовања земље у којој је стечена школска исправа, наставни план и програм; трајање школовања; права која даје страна школска исправа имаоцу и друге околности од значаја за одлучивање.

Ако се у поступку нострификације утврди да наставни план и програм савладан у иностранству знатно одступа од плана са којим се упоређује, нострификација се условљава полагањем одређених испита, или провером знања.

Министарство просвете може утврђивање испита и проверу знања из става 3. овог члана да повери посебној стручној комисији.

Члан 126.

Лице које је поднело захтев за нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе може условно да се упише у наредни разред уколико поступак није

окончан до истека рока за упис ученика у школу.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 127.

Лице које захтева нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе уз захтев доставља оригинал те исправе или оверену копију, а оригинал се доставља на увид и превод овлашћеног преводиоца.

Решење о нострификацији и решење о признавању еквиваленције коначно је у управном поступку.

Кратак садржај решења исписује се на оригиналу школске исправе и на примерку превода (клаузула о нострификацији, односно признавању еквиваленције).

Члан 128.

Орган који води поступак нострификације и признавања еквиваленције стране школске исправе чува документацију и о томе води евиденцију.

Начин вођења евиденције и њен садржај прописује министар просвете.

XII. ЕВИДЕНЦИЈА, ЈАВНЕ ИСПРАВЕ И ПЕЧАТ

Члан 129.

Школа врши јавна овлашћења која су јој поверена овим законом.

Када се настава изводи и на језику народности, школа води евиденцију и на том језику.

Школа води евиденцију утврђену овим законом и на основу података издаје јавне исправе.

Дневник рада (разредна књига) води се на језику и писму на коме се остварује образовно-васпитни рад.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 130.

Школа води матичну књигу, дневник образовно-васпитног рада - разредну књигу, евиденцију о испитима - записник о поправним, разредним, испитима за образовање одраслих и другим испитима о успеху ученика на крају школске године, о издатим сведочанствима и о подели предмета на наставнике.

Министар просвете прописује садржај образаца и начин вођења евиденције из става 1. овог члана и одобрава њено издавање.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 131.

Школа чува трајно матичну књигу и евиденцију о издатим сведочанствима и завршеној основној школи.

Дневник образовно-васпитног рада, разредна књига и евиденција о испитима чува се 10 година.

Члан 132.

Јавне исправе које издаје школа су:

1. ђачка књижица;
2. сведочанство о завршеној основној школи, односно разреду;
3. преводница;
4. уверење о положеном испиту из страног језика.

Министар просвете прописује образац ђачке књижице, сведочанства, преводнице и уверења и одобрава њихово издавање.

Члан 133.

Школа издаје ученику ђачку књижицу у коју се уносе оцене о успеху у учењу и владању у току школске године и на крају сваког разреда.

Школа издаје ученику сведочанство о завршеном основном образовању и васпитању.

Ученику који није стекао основно образовање и васпитање, а престала му је обавеза похађања наставе и ученику који одлази у иностранство издаје се сведочанство о последњем завршеном разреду.

Када се настава изводи и на језику народности, јавне исправе из члана 132. издају се и на том језику.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 134.

Веродостојност јавне исправе школа оверава печатом. Садржај печата утврђује се у складу са законом.

Статутом школе одређује се службено лице одговорно за употребу и чување печата.

Члан 135.

Школа издаје дупликат јавне исправе на прописаном обрасцу, после оглашавања оригинала јавне исправе неважећом у "Службеном гласнику Републике Србије".

Школа издаје уверења о чињеницама о којима води евиденцију, у недостатку прописаног обрасца.

Члан 136.

Ако не постоји евиденција о стеченом основном образовању и васпитању, или о издатим сведочанствима, захтев за утврђивање стеченог основног образовања и васпитања подноси се општинском суду на чијој територији је било или је сада седиште основне школе.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је стечено основно образовање и васпитање и потврду да је евиденција, односно архивска грађа уништена или нестала.

Потврду из става 2. овог члана издаје школа у којој је лице стекло основно образовање и васпитање или друга установа која је преузела евиденцију, односно архивску грађу. Ако таква установа не постоји, потврду издаје општински орган на чијој територији је било седиште основне школе.

Члан 137.

Решење о утврђивању стеченог основног образовања и васпитања доноси општински суд у ванпарничном поступку, на основу писмених исправа.

Решење садржи: назив и седиште основне школе у којој је стечено основно образовање и васпитање; име и презиме лица а за удате и девојачко презиме; име оца и мајке; датум, место рођења и пребивалиште лица и да је завршено основно образовање и васпитање.

Решење којим се утврђује стечено основно образовање и васпитање замењује сведочанство основне школе.

XIII. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 138.

- престао да важи -

+
чл. 28.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Закона -

Види:
22/2002-1.

Члан 139.

- престао да важи -

+
чл. 174.

Закона -

Види:
62/2003-1.

+ Судска пракса

XIV. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 140.

Новчаном казном од 30.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај школа ако:

1. - **престала да важи** -
- 1а. - **престала да важи** -
2. не остварује наставни план и програм донет на основу овог закона (члан 20);
3. не прибави сагласност за избор или промену страног језика (члан 22);
4. - **престала да важи** -
5. - **престала да важи** -
6. утврди више часова обавезне наставе (члан 26);

7. - престала да важи -
8. не обавештава родитеље и општину о ученицима који не похађају школу (члан 40);
9. не достави у року од седам дана преводницу и друге податке о ученику, односно не обавести у истом року о пријему ученика, преводнице и других података о ученику (члан 42);

10. - престала да важи -
11. - престала да важи -
12. упише дете ометено у развоју без решења о разврставању (члан 83);
13. не води или неуредно води прописану евиденцију о образовно-васпитном раду школе (чл. 129, 130. и 131);

14. изда сведочанство чија садржина не одговара подацима у матичној књизи (члан 133).
Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се и одговорно лице у школи за прекршај из става 1. овог члана.

+				Види:
<u>чл.</u>	<u>66.</u>	Закона	-	53/93-2467.
<u>чл.</u>	<u>2.</u>	Закона	-	67/93-3111.
<u>чл.</u>	<u>49.</u>	Закона	-	48/94-1497.
<u>чл.</u>	<u>29.</u>	Закона	-	22/2002-1.
<u>чл. 91. Закона - 101/2005-28.</u>				

Члан 141.
- престао да важи -

+				Види:
<u>чл.</u>	<u>66.</u>	Закона	-	53/93-2467.
<u>чл.</u>	<u>2.</u>	Закона	-	67/93-3111.
<u>чл.</u>	<u>49.</u>	Закона	-	48/94-1497.
<u>чл.</u>	<u>30.</u>	Закона	-	22/2002-1.
<u>чл. 174. Закона - 62/2003-1.</u>				

XV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 142.

Постојеће школе усагласиће своју организацију и општа акта са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења општих аката из става 1. овог члана примењиваће се важећи општи акти, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 143.

Права и обавезе оснивача школе, чији је оснивач општина, град Београд, односно покрајина, а које буду утврђене мрежом школа, има Република Србија на дан ступања на снагу акта којим се утврђује мрежа школа.

Члан 144.

Земљиште, зграде и друга средства школа чији је оснивач општина, град Београд, односно покрајина, а које буду утврђене мрежом школа, прелазе у државну својину на дан ступања на снагу акта о мрежи школа.

+ Судска пракса

Члан 145.

Наставници, стручни сарадници и васпитачи који обављају образовно-васпитни рад у школи и који су по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавали услове у погледу степена и врсте школске спреме могу и даље да обављају образовно-васпитни рад у школи.

+ Правна мишљења

Члан 146.

Наставници са учитељском школом и наставници са вишом педагошком школом, који на дан ступања на снагу овог закона нису били у радном односу у основној школи, могу засновати радни однос до краја школске 1996/97. године.

+ Правна мишљења

Члан 147.

Наставници који обављају образовно-васпитни рад са ученицима ометеним у развоју, који испуњавају услове за извођење наставе одређеног предмета, могу и даље да обављају тај рад ако се на одговарајућем факултету оспособе за рад са овим ученицима у року од две године од дана доношења програма за дефектолошко оспособљавање.

Члан 148.

Наставници, стручни сарадници и васпитачи који обављају образовно-васпитни рад са ученицима ометеним у развоју који не испуњавају прописане услове у погледу степена и врсте школске спреме, могу и даље да обављају тај рад ако су до ступања на снагу овог закона најмање 25 година обављали образовно-васпитни рад, од тога најмање 15 година са ученицима ометеним у развоју.

Члан 149.

Наставници основне музичке и основне балетске школе који не испуњавају прописане услове у погледу степена и врсте школске спреме могу и даље да обављају образовно-васпитни рад ако су до ступања на снагу овог закона имали најмање 15 година образовно-васпитног рада у музичкој, односно балетској школи.

За послове наставника који не испуњава прописане услове, музичка или балетска школа расписује конкурс до краја јуна текуће године. Ако се на конкурс не пријави лице које испуњава прописане услове, школа може да задржи у радном односу истог наставника, до расписивања следећег конкурса.

Члан 150.

Наставници, стручни сарадници и васпитачи школа чије је седиште у аутономној покрајини, који нису положили стручни испит по прописима из области образовања, могу да га положе у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 151.

Министар просвете ће именовати директоре школа у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 152.

Планови и програми образовно-васпитног рада и прописи донети на основу Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", број 5/90); Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", бр. 51/78, 30/79, 39/81, 43/82, 13/83, 43/85, 49/85 и 39/86); Закона о васпитању и образовању ("Службени лист САПВ", бр. 15/83, 19/83 - испр. 11/86, 15/86 - испр. 5/87, 17/88, 23/88, 18/89 и 6/90); Закона о основном образовању и васпитању ("Службени лист САПК", бр. 29/79, 7/80, 46/80 и 7/86); Закона о музичком и балетском образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", број 51/85); Закона о васпитању и образовању деце и омладине ометене у развоју ("Службени гласник СРС", бр. 43/84 и 18/89); одредаба Закона о васпитању и образовању које се односе на оглед, музичко, балетско образовање и васпитање и васпитање и образовање ученика ометених у развоју ("Службени лист САПВ", бр. 15/83, 19/83 - испр. 11/86, 15/86 - испр. 5/87, 17/88, 23/89, 18/89 и 6/90); Закона о васпитању и образовању деце и омладине ометене у развоју ("Службени лист САПК", број 19/85) и одредбе Закона о огледима у области предшколског, основног и средњег образовања ("Службени лист САПК", број 27/76) примењиваће се до доношења наставних планова и програма и одговарајућих прописа утврђених овим законом, уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 153.

Одредбе подзаконских аката које су се примењивале до ступања на снагу овог закона, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења прописа на основу овог закона.

Подзаконска акта којима се уређује разврставање деце и омладине ометене у развоју примењиваће се до доношења одговарајућих прописа.

Члан 154.

Одредбе чл. 46. до 58. овог закона примењиваће се од школске 1992/93. године.

До почетка примене одредаба из става 1. овог члана примењиваће се одговарајуће одредбе Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", број 5/90).

Члан 155.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о основном образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", број 5/90), као и одредбе следећих закона које се односе на основно образовање и васпитање:

Закон о музичком и балетском образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", број 51/85); Закона о васпитању и образовању деце и омладине ометене у развоју ("Службени гласник СРС", бр. 43/84 и 18/89); Закона о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању ("Службени гласник СРС", бр. 14/66 и 20/76); Закона о васпитању и образовању које се односе на оглед, музичко, балетско и васпитање и образовање ученика ометених у развоју ("Службени лист САПВ", бр. 15/83, 19/83 - испр. 11/86, 15/86 - испр. 5/87, 17/88, 23/88, 18/89 и 6/90), Закона о васпитању и образовању деце и омладине ометене у развоју ("Службени лист САПК", број 19/85), Закона о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању ("Службени лист САПВ", број 27/72), Закона о дипломама за изузетан успех ученика "Вук Караџић" ("Службени лист САПК", број 21/88) и Закона о огледима у области предшколског, основног и средњег образовања ("Службени лист САПК", број 27/76).

Члан 156.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о средњој школи

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [50/92](#), [24/96](#), [23/2002](#) и [25/2002](#). Види: [чл. 67](#). Закона - 53/93-2467. Види: [чл. 2](#). Закона - 67/93-3111. Види: [чл. 50](#). Закона - 48/94-1497. Види: [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1. Види: [Исправку](#) Закона - 64/2003-74. Види: [чл. 92](#). Закона - 101/2005-28. Види: [чл. 184](#). Закона - 72/2009-66.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Средња школа је установа за обављање делатности у области средњег образовања и васпитања (у даљем тексту: школа).

Школа обавља образовно-васпитну делатност остваривањем наставног плана и програма.

+ [Правна мишљења](#)

Члан 2.

- престао да важи -

+ [чл. 184](#). Закона - 72/2009-66.

Види:

Члан 3.

- престао да важи -

+ [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 4.

Део наставног плана и програма или наставни план и програм у целини, може да се остварује на страном језику уз сагласност министра просвете.

+ [чл. 174](#). Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 5.

Школа остварује наставни план и програм и на језику народности, односно двојезично, у складу са овим законом.

Школа остварује наставни план и програм на језику народности, односно двојезично, ако се за то изјасни најмање 15 ученика у одељењу првог разреда.

Школа остварује наставни план и програм на језику народности, односно двојезично и за мање ученика у односу на број утврђен ставом 2. овог члана, уз сагласност Министарства просвете.

Ученици из ст. 2. и 3. овог члана савлађују наставни план и програм српског језика.

Када се ученик припадник народности школује на српском језику има право да учи матерњи језик са елементима националне културе.

Члан 6.

- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 7.

Својство редовног, односно ванредног ученика стиче се уписом у школу сваке школске године, под условима утврђеним овим законом.

+ [Правна мишљења](#)

Члан 8.

- престао да важи -

+
[чл. 1. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона

-

Види:
23/2002-1.

Члан 9.

Земљиште, зграде и друга средства школе коју оснива Република у државној су својини.

Члан 10.

- престао да важи -

+
[чл. 2. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона

-

Види:
23/2002-1.

II. ШКОЛА

Члан 11.

Права грађана од општег интереса у средњем образовању и васпитању су:

- 1) средње образовање редовних ученика у трогодишњем и четворогодишњем трајању;
- 2) средње образовање редовних ученика са посебним способностима, обдарених и талентованих ученика;
- 3) средње образовање, образовање и оспособљавање за рад редовних ученика ометених у развоју;
- 4) средње образовање редовних ученика на језику народности, односно двојезично;
- 5) образовање редовних ученика за рад у трајању од две године;
- 6) упоредно средње образовање ученика који постижу изванредне резултате у учењу;
- 7) васпитни рад у дому ученика.

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Чланови 12. до 22.

- престали да важе -

+
[чл. 174.](#)

Закона

-

Види:
62/2003-1.

+ [Правна мишљења](#)

III. ШКОЛОВАЊЕ

1. Наставни план и програм

Члан 23.

Основа за доношење наставног плана и програма стручне и уметничке школе је образовни профил.

Образовни профил, у смислу овог закона, обухвата опште и стручне садржаје засноване на достигнућима науке, технологије, културе и уметности неопходне за обављање послова одређеног степена сложености у оквиру подручја рада, односно за даље школовање.

Члан 24.

Наставни план и програм доноси министар просвете.

Наставни план и програм верске наставе споразумно доносе министар просвете и спорта (у даљем тексту: министар просвете) и министар вера, на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница (Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка евангеличка црква а.в, Јеврејска заједница, Реформатска хришћанска црква и Евангеличка хришћанска црква а.в.), у складу са законом.

Влада Републике Србије образује комисију за усаглашавање предлога програма верске наставе традиционалних цркава и верских заједница, предлога уџбеника и других наставних средстава, за давање мишљења министру просвете у поступку избора просветних саветника за верску наставу и за праћење организовања и остваривања програма верске наставе.

Наставни план и програм за талентоване ученике министар просвете може да донесе као јединствен за основну и средњу школу.

Наставни план и програм за ученике ометене у развоју доноси се за сваку врсту и степен ометености у развоју.

Основе програма васпитног рада у школи са домом и начин његовог остваривања утврђује

	министар		просвете.
+			Види:
<u>чл. 3.</u>	Закона	-	23/2002-1.
<u>чл. 184.</u>	Закона	-	72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 25.

Уџбенике и друга наставна средства за верску наставу одобрава министар просвете на усаглашени предлог традиционалних цркава и верских заједница, у складу са законом.

+			Види:
<u>чл. 4.</u>	Закона	-	23/2002-1.
<u>чл. 174. Закона - 62/2003-1.</u>			

Члан 26.

Наставни план и програм садржи обавезне, изборне и факултативне облике образовно-васпитног рада.

Наставним планом утврђују се наставни предмети, седмични и годишњи број часова за сваки предмет и њихов распоред по разредима.

+			Види:
<u>чл. 5.</u>	Закона	-	23/2002-1.
<u>чл. 184. Закона - 72/2009-66.</u>			

2. Образовно-васпитни рад

Члан 27.

Обавезни облици образовно-васпитног рада су настава-теоријска, практична и вежбе, додатни рад, допунски рад, пракса и практични рад када су одређени наставним планом и програмом, припремни и друштвено-корисни рад ако се у току школске године укаже потреба за њим.

Обавезни облици образовно-васпитног рада за ванредног ученика могу бити: настава, припремни, практични и консултативно-инструктивни рад.

Изборни предмети су верска настава и други предмет етичко-хуманистичког садржаја који утврди министар просвете и остварују се у складу са наставним планом и програмом за одговарајућу школу, без обзира на број ученика.

Ученик је обавезан да приликом уписа у први и сваки наредни разред школе изабере један од предмета из става 3. овог члана.

Предмет који је ученик изабрао обавезан је за ученика у тој школској години.

Факултативни облици образовно-васпитног рада су: настава језика народности са елементима националне културе, другог страног језика и предмета потребних за даље школовање, стручно оспособљавање или развој ученика и ваннаставни облици - хор, екскурзија, културно-уметничке, техничке, проналазачке, хуманитарне, спортско-рекреативне и друге активности.

Факултативни облици образовно-васпитног рада обавезни су за ученике који се за њих одреде.

+				Види:
<u>чл.</u>	<u>6.</u>	Закона	-	23/2002-1.
+				Важно
<u>чл.</u>	<u>35.</u>	Закона	-	23/2002-1.

+ Судска пракса

Члан 28.

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 29.

- престао да важи -

+

чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 30.

У гимназији ученик може да има до 31 час наставе седмично, у стручној и уметничкој школи до 33, у балетској школи до 41 час.

Када ученик школе из става 1. овог члана стиче образовање на језику народности, односно двојезично, има два часа наставе седмично више.

Ученик може да има до четири часа факултативне наставе седмично.

Час теоријске наставе и вежби траје 45 минута, а практичне наставе 60 минута. За ученике ометене у развоју може се прописати наставним планом и програмом краће трајање часа.

+

чл. 7. Закона - 23/2002-1.

Види:

Члан 31.

Настава се изводи у одељењу до 30 ученика, групи, односно појединачно, у складу са наставним планом и програмом.

Одељење, односно васпитна група ученика ометених у развоју може бити до 10, а са вишеструком ометеношћу и за практичну наставу до шест ученика.

+ Правна мишљења

Члан 32.

Практичну наставу и праксу школа може да остварује у сарадњи са предузећем, установом или другом организацијом.

Време, начин и услови за остваривање практичне наставе и праксе утврђују се уговором.

+ Судска пракса

Члан 33.

Додатни рад остварује се за ученика који постиже изузетне резултате и показује интересовање за продубљивање знања из одређеног предмета.

Допунски рад школа остварује са ученицима који заостају у савлађивању програма из појединих наставних области.

Припремни рад школа остварује за редовног ученика који се због болести упућује на полагање разредног испита и за ванредног ученика.

Члан 34.

Школа може да оснује ученичку задругу у циљу развијања ваннаставних активности.

Средства стечена продајом производа, односно услуга задруге, праксом и практичним радом ученика користе ученици школе.

Правила рада задруге утврђују се статутом школе и посебним правилником.

Члан 35.

Школа прати развој ученика и помаже му у избору даљег образовања и професионалног оспособљавања.

У школи се обезбеђују услови за друштвене, техничке, хуманитарне, културне и спортске активности које доприносе развоју личности ученика.

3. Оглед у школи

Члан 36.

- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 37.

- престао да важи -

+
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

IV. УЧЕНИЦИ

1. Упис ученика

Члан 38.

У школу може да се упише лице које је завршило основну школу.

Лице које је завршило основну школу у иностранству може да се упише у школу ако му се нострификује сведочанство.

У музичку, односно балетску школу може да се упише лице које је завршило основну музичку, односно балетску школу, а лице које није завршило ту школу, ако претходно положи испит на нивоу програма тог образовања.

Лице које није завршило основну школу, а завршило је основну музичку или балетску школу може да се упише у музичку, односно балетску школу ради похађања наставе из уметничких и стручних предмета.

У стручну школу, ради стицања специјализације, може да се упише лице са завршеном одговарајућом школом, које има најмање две године радног искуства. Наставним планом и програмом утврђује се која је школа одговарајућа за стицање специјализације.

+ [Правна мишљења](#)

Члан 39.

У школу за ученике ометене у развоју уписује се лице на основу решења којим се утврђује врста и степен ометености у развоју, а које доноси општинска управа у складу са законом.

Предлог за утврђивање, односно поновно утврђивање врсте и степена ометености у развоју може да поднесе родитељ, школа, односно здравствена установа.

Решењем о утврђивању врсте и степена ометености у развоју ученика утврђује се врста и степен ометености у развоју и професионално усмеравање ученика.

+ [Правна мишљења](#)

Члан 40.

Школа предлаже број ученика за упис Министарству просвете до 31. децембра.
Министарство просвете доноси до 31. марта одлуку о броју ученика за упис у школе које оснива Република.

+ Правна мишљења

Члан 41.

Упис у први разред врши се на основу конкурса у јунском року.
Министарство просвете расписује до 1. маја заједнички конкурс за све школе које оснива Република.

Конкурс садржи и обавештење о језику на коме се остварује наставни план и програм.

Школа врши упис ради стицања стручне оспособљености, преквалификације, доквалификације и специјализације уз сагласност Министарства просвете.

+ **Чл.** 8. **Закона** - **Види:** **23/2002-1.**

+ Правна мишљења

Члан 42.

Кандидат за упис у гимназију или стручну школу у четворогодишњем трајању полаже квалификациони испит.

Кандидат за упис у уметничку школу, односно за образовни профил у области уметности, школу за ученике са посебним способностима, школу у којој се део наставе остварује на страном језику и школу за талентоване ученике полаже пријемни испит.

Кандидат за упис у школу има право да полаже квалификациони, односно пријемни испит на језику на коме је завршио основну школу.

Право на рангирање ради уписа стиче кандидат који је положио квалификациони, односно пријемни испит.

Редослед кандидата за упис у школу утврђује се на основу успеха на квалификационом, односно пријемном испиту и успеха у претходном школовању.

Кандидати за упис у школу у двогодишњем и трогодишњем трајању рангирају се према успеху постигнутом у основној школи.

Кандидати за упис на специјализацију рангирају се према успеху у претходном образовању и према другим условима утврђеним наставним планом и програмом специјализације.

Изузетно од става 1. овог члана квалификациони испит не полаже кандидат који је завршио основну школу или један од последња два разреда ове школе у иностранству и кандидат за школу за ученике ометене у развоју.

Министар просвете утврђује: садржину, време, место и начин полагања квалификационог, односно пријемног испита; основе, мерила и поступак за рангирање и упис у школу; ближе услове за вредновање учешћа ученика осмог разреда на такмичењима и врсте такмичења чија се места вреднују.

+ **Чл.** 1. **Закона** - **Види:** **24/96-776.**
Чл. 9. **Закона** - **Види:** **23/2002-1.**

+ Правна мишљења

Члан 43.

Ако је ученик у основној школи учио два страна језика, има право да при упису у I разред школе изабере један од тих језика, уколико наставним планом и програмом није предвиђено обавезно учење одређеног страног језика.

Члан 44.

Члан 44.

Редован ученик похађа наставу и извршава друге утврђене обавезе.

Редован ученик првог разреда не може бити старији од 17 година.

Наставним планом и програмом уметничке школе и школе за ученике ометене у развоју може се утврдити друга старосна граница за упис у школу.

Ванредни ученик полаже испите и извршава друге утврђене обавезе.
+ Правна мишљења

Члан 45.

Ученик има својство редовног ученика у једној школи, осим ако се упоредо школује у уметничкој школи.

Редован ученик може упоредо да савлађује наставни план и програм, односно део наставног плана и програма за други образовни профил, као ванредан ученик.

Члан 46.

Ученик који прелази у другу школу ради завршавања започетог школовања у истом трајању, полаже допунске испите из предмета који нису били утврђени наставним планом и програмом који је ученик започео да савлађује, у роковима утврђеним решењем, сагласно општем акту школе.

Ученик уписан у школу ради преквалификације, полаже испите из стручних предмета које одреди наставничко веће школе.

Ученик уписан у школу ради доквалификације полаже допунске испите из предмета чији садржаји нису претежно исти, из предмета који нису били утврђени наставним планом и програмом и испите завршног разреда, о чему одлуку доноси наставничко веће школе.

+ Правна мишљења

Члан 47.

Школа са домом прима ученика на почетку школске године на основу конкурса.

Основе и мерила за рангирање кандидата за пријем у школу са домом утврђује министар просвете.

2. Оцењивање ученика

Члан 48.

Успех ученика из предмета и владања оцењују се.

Оцена је јавна и саопштава се ученику са образложењем.

Успех ученика у учењу изражава се оценом: одличан (5), врлодобар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Оцена недовољан (1) је негативна.

Успех ученика из изборних предмета оцењује се описно, на основу критеријума које утврди министар просвете.

Министар просвете, на заједнички предлог Министарства вера и традиционалних цркава и верских заједница, утврђује критеријуме и начин оцењивања ученика који похађа верску наставу.

Оцена из изборног предмета не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика изражава се оценом: примерно (5), врло добро (4), добро (3), довољно (2) и незадовољавајуће (1).

Закључну оцену на предлог предметног наставника и оцену из владања на предлог одељенског старешине утврђује одељенско веће.

+				Види:
чл.	10.	Закона	-	23/2002-1.
+				Важно:
чл.	35.	Закона	-	23/2002-1.
+				Види:
чл.	184.	Закона	-	72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 49.

Општи успех утврђује се за ученика који је завршио разред на основу аритметичке средине оцене из владања и позитивних оцена свих обавезних предмета једног разреда, и то:

- одличан успех - ако има средњу оцену најмање 4,50;
- врло добар успех - ако има средњу оцену од 3,50 закључно са 4,49;
- добар успех - ако има средњу оцену од 2,50 закључно са 3,49;
- довољан успех - ако има средњу оцену до 2,49.

Оцене из факултативних предмета не утичу на општи успех ученика.
[+ Правна мишљења](#)

Члан 50.

Ученик може бити због болести или неког телесног недостатка привремено или за одређену школску годину ослобођен, делимично или у целини, наставе физичког васпитања.

Одлуку о ослобађању ученика од наставе физичког васпитања и оцењивању доноси наставничко веће на основу предлога лекара.

Члан 51.

Ученик који постиже изузетне резултате у учењу има право да заврши школовање у року краћем од предвиђеног.

Ученик из става 1. овог члана има право да полагањем испита заврши започети и наредни разред. Наставничко веће утврђује испуњеност услова за остваривање права.

Када ученик, који постиже изузетне резултате у учењу, упоредо савлађује други наставни план и програм или његов део као ванредан ученик, не плаћа школарину.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 52.

Успех ученика оцењује се и на испиту.

Испити се полагају по предметима и разредима.

У школи се полагају: разредни, поправни, допунски, завршни, матурски, испит за проверу стручне оспособљености. У музичкој, односно балетској школи полаже се и годишњи испит.

Испити из става 3. овог члана полагају се пред испитном комисијом коју чине најмање три члана од којих су најмање два стручна за предмет. Чланове испитне комисије одређује директор школе.

Општим актом школе утврђују се рокови за полагање испита.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 53.

Ванредан ученик полаже испит из сваког предмета утврђеног наставним планом и програмом, осим из предмета физичко васпитање ако је старији од 20 година и предмета одбрана и заштита ако је одслужио војни рок.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 54.

Разредни испит полаже ученик који из оправданих разлога није присуствовао настави више од једне трећине предвиђеног броја часова, а оцењивањем се утврди да није савладао наставни план и програм.

Ученици полагају разредни испит из предмета из кога није организована настава најмање за једну трећину укупног годишњег броја часова наставе.

Разредни испит полаже ученик у јунском и августовском испитном року.

[+ Правна мишљења](#)

Члан 55.

Поправни испит полаже ученик који на крају другог полугодишта или на разредном испиту има до две недовољне оцене из обавезних предмета.

Ученик полаже поправни испит у школи у којој стиче образовање у августовском, а ученик завршног разреда у јунском и августовском испитном року.

Ученик завршног разреда који није положио поправни испит завршава разред у наредној школској години у истој школи као ванредан ученик, полагањем испита из предмета из кога није положио испит.

Члан 56.

Ученик је завршио разред када на крају школске године имао позитивне оцене из свих обавезних предмета.

Редован ученик се упућује да понавља разред када на крају другог полугодишта има најмање три негативне оцене из обавезних предмета, када не приступи полагању

разредног, односно поправног испита или га не положи, а у уметничкој школи ако добије негативну оцену из главног предмета на годишњем испиту.

Редован ученик има право једанпут да понови разред у току школовања.

Ученик из ст. 1. и 2. овог члана има право да се упише у одговарајући разред најкасније до 31. августа.

+ [Правна мишљења](#)

Члан 57.

Завршни испит полаже ученик на крају двогодишњег и трогодишњег образовања, матурски испит - на крају четворогодишњег образовања, специјалистички испит - на крају специјализације, а испит за стручну оспособљеност на крају стручног оспособљавања.

Испит из става 1. ученик полаже у школи у којој је завршио разред у јунском и августовском испитном року.

Успех ученика на испиту из става 1. овог члана оцењује се бројчано, просечном оценом.

Ученик који је поправни испит полагао у јунском испитном року полаже испит из става 1. овог члана у августовском испитном року.

Редован ученик који не положи испит из става 1. овог члана у августовском испитном року може тај испит да полаже, као ванредан ученик, у испитним роковима утврђеним општим актом школе.

+ [Правна мишљења](#)

3. Права, обавезе и одговорности ученика

Члан 58.

- престао да важи -

+ [чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 59.

Ученик који се истиче у учењу похваљује се или награђује.

Општим актом школе одређују се услови и начин за додељивање похвала и награда.

Члан 60.

Као посебан облик признања у току школовања ученику се додељује диплома или награда за изузетан општи успех, односно за изузетан успех из појединих наставних области или предмета.

Врсте диплома, односно награда, начин и услове за њихово додељивање утврђује министар просвете.

Члан 61.

- престао да важи -

+ [чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 62.

- престао да важи -

+ [чл. 184. Закона](#)

Закон

-

Види:
72/2009-66.

+ [Правна мишљења](#)

4. Заштита права ученика

Члан 63.

- престао да важи -

+ [чл. 184. Закона - 72/2009-66.](#)

Види:

Члан 64.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 72/2009-66.
чл. 184.

Закона -

Види:
62/2003-1.

Члан 65.

- престао да важи -

+
чл. 184.

Закона -

Види:
72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 66.

- престао да важи -

+
чл. 184.

Закона -

Види:
72/2009-66.

+ Правна мишљења

Члан 67.

Редован ученик који се исписао из школе може да се упише у другу школу у року од 7 дана од дана уручења исписнице.

Ученик из става 1. овог члана који се не упише у прописаном року има право да наредне школске године изврши поновни упис у исти разред.

+ Правна мишљења

V. НАСТАВНИЦИ, СТРУЧНИ САРАДНИЦИ, ВАСПИТАЧИ И САРАДНИЦИ У НАСТАВИ

Члан 68.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 69.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 70.

- престао да важи -

+
чл. 11. Закона - 62/2003-1.
чл. 174.

Закона -

Види:
23/2002-1.

Члан 71.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 72.

- престао да важи -

+
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Види:

Члан 73.

<p>+ <u>чл. 12.</u> <u>ал. 1.</u> <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>	<p>- престао да важи -</p>	<p>Закона - Исправке -</p>	<p>Види: 23/2002-1. 25/2002-11.</p>
	<p>Члан 74. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 75. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 76. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 77. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 78. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 13.</u> <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>		<p>Закона -</p>	<p>Види: 23/2002-1.</p>
	<p>Члан 79. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 80. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 14.</u> <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>		<p>Закона -</p>	<p>Види: 23/2002-1.</p>
	<p>Члан 81. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 82. - престао да важи -</p>		
<p>+ <u>чл. 174.</u> Закона - 62/2003-1.</p>			<p>Види:</p>
	<p>Члан 83. - престао да важи -</p>		

+

[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

Члан 84.

Наставници, односно сарадници у школи остварују право на штрајк под условом да обезбеде минимум процеса рада школе, у остваривању права грађана од општег интереса у средњем образовању.

Минимум процеса рада за наставника је извођење наставе у трајању од 30, односно 40 минута по часу у оквиру дневног распореда и обављање испита, а за стручног сарадника, односно васпитача 20 часова рада недељно.

Ако наставници, односно сарадници школе учествују у штрајку не обезбеђујући минимум процеса рада из става 2. овог члана, директор школе покреће дисциплински поступак.

Наставнику, односно сараднику за повреду обавезе из става 2. овог члана изриче се мера престанка радног односа.

Директор школе ће, за време штрајка организованог противно одредби става 2. овог члана, обезбедити остваривање наставе или обављање испита, односно дежурство васпитача док траје штрајк.

Члан 85.

- престао да важи -

+

[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Види:

VI. РУКОВОЂЕЊЕ И УПРАВЉАЊЕ ШКОЛОМ

1. Директор школе

Члан 86.

- престао да важи -

+

[чл. 15.](#)
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона

-

Види:
23/2002-1.

Члан 87.

- престао да важи -

+

[чл. 16.](#)
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона

-

Види:
23/2002-1.

Члан 88.

- престао да важи -

+

[чл. 17.](#)
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона

-

Види:
23/2002-1.

Члан 88а

- престао да важи -

+

[чл. 18.](#)
[чл. 174. Закона - 62/2003-1.](#)

Закона

-

Види:
23/2002-1.

2. Школски одбор

Члан 89.

- престао да важи -

+

Види:

чл. 19. Закона - 23/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.

Члан 90.
- престао да важи -

+ чл. 20. Закона - 23/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

2а Савет родитеља

+ Види:
чл. 21. Закона - 23/2002-1.

Члан 90а
- престао да важи -

+ чл. 21. Закона - 23/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

3. Стручни органи

Члан 91.
- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

Члан 92.
- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

4. Секретар школе

+ чл. 22. Закона - 23/2002-1. Види:

Члан 92а
- престао да важи -

+ чл. 22. Закона - 23/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1. Види:

VII. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНЕ ШКОЛСКЕ ИСПРАВЕ

Члан 93.

Југословенски држављанин који у иностранству заврши школу или поједини разред школе, има право да захтева признавање дипломе или сведочанства - нострификацију или признавање еквиваленције тих исправа.

Страни држављанин и лице без држављанства има право да захтева нострификацију или признавање еквиваленције дипломе и сведочанства стечених у иностранству ако за то има правни интерес.

Члан 94.

Предмет поступка нострификације, односно признавање еквиваленције је диплома или сведочанство стечено у иностранству (у даљем тексту: страна школска исправа).

Нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе врши Министарство просвете.

Нострификацијом се страна школска исправа изједначава са одговарајућом домаћом школском исправом у целини у погледу права која њеном имаоцу припадају за настављање школовања и права на запошљавање.

Признавањем еквиваленције страна школска исправа изједначава се са одговарајућом домаћом школском исправом у погледу права на настављање школовања.

Члан 95.

У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције стране школске исправе примењују се одредбе Закона о општем управном поступку уколико овим законом није друкчије уређено.

У поступку нострификације, односно признавања еквиваленције узима се у обзир: трајање образовања, систем образовања земље, стицање стране школске исправе, наставни план и програм, права која даје страна школска исправа имаоцу и друге околности од значаја за одлучивање.

Ако се у поступку утврди да наставни план и програм савладан у иностранству знатно одступа од домаћег са којим се упоређује, нострификација се условљава полагањем одређених испита, израдом одређених радова или провером знања.

Орган који води поступак може утврђивање испита и начин провере знања из става 3. овог члана да повери посебној стручној комисији.

Члан 96.

Лице које је поднело захтев за нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе може условно да се упише у наредни разред уколико поступак није окончан до истека рока за упис ученика у школу.

Члан 97.

Лице које захтева нострификацију, односно признавање еквиваленције стране школске исправе уз захтев доставља оригинал те исправе и превод овлашћеног преводиоца.

Решење о нострификацији и решење о признавању еквиваленције коначно је у управном поступку.

Кратак садржај решења исписује се на оригиналу школске исправе и на примерку превода (клаузула о нострификацији, односно признавању еквиваленције).

Члан 98.

Министарство просвете чува документацију и о томе води евиденцију.

Начин вођења евиденције и њен садржај прописује министар просвете.

VIII. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 99.

Школа води евиденцију: матичну књигу, књигу евиденције о образовно-васпитном раду, евиденцију о испитима, успеху ученика на крају школске године, издатим сведочанствима и дипломама и о подели предмета на наставнике.

Школа са домом води матичну књигу, дневник васпитног рада и дневник дневног дежурства.

Евиденција из става 1. овог члана води се на српском језику ћириличким писмом, латиничким писмом у складу са Законом, а када се настава изводи на језику народности, евиденција се води и на језику те народности, осим дневника рада (разредна књига) који се води на језику на коме се остварује образовно-васпитни рад.

Школа трајно чува матичну књигу и евиденцију о издатим сведочанствима и дипломама, а осталу евиденцију - 10 година.

Министар просвете прописује садржај и начин вођења евиденције и одобрава издавање образаца евиденције.

Члан 100.

На основу података унетих у евиденцију школа издаје јавне исправе.

Јавне исправе, у смислу овог закона, су: ђачка књижица, исписница, уверење, сведочанство и диплома.

Школа уписаном ученику издаје ђачку књижицу, а приликом исписивања - исписницу.

Школа издаје ученику уверење о положеном испиту, односно о савладаном програму стручног оспособљавања које траје до годину дана, сведочанство за сваки завршени

разред, а диплому за стечено средње образовање и образовање за рад у трајању од две године.

Јавна исправа издаје се на српском језику ћириличким писмом, латиничким писмом у складу са законом, а када се настава изводи и на језику народности јавна исправа се издаје и на том језику.

Образац јавне исправе прописује Министарство просвете и одобрава његово издавање.
+ Правна мишљења

Члан 101.

Школа оверава веродостојност јавне исправе печатом, сагласно закону.
Статутом школе одређује се лице одговорно за употребу и чување печата.

Члан 102.

Школа издаје дупликат јавне исправе на прописаном обрасцу, после проглашења оригинала јавне исправе неважећим у "Службеном гласнику Републике Србије".

У недостатку прописаног обрасца школа издаје уверење о чињеницама унетим у евиденцију.

Члан 102а

Школа поништава јавну исправу из члана 100. став 2. овог закона ако утврди:

- 1) да није издата на прописаном обрасцу;
- 2) да ју је потписало неовлашћено лице;
- 3) да није оверена печатом у складу са законом;
- 4) да није издата на језику и писму у складу са законом;
- 5) да није издата на основу прописане евиденције или да подаци у исправи не одговарају подацима у јавној евиденцији;
- 6) да ималац није савладао прописани наставни план и програм, односно није положио прописане испите у складу са овим законом.

Ако школа не поништи исправу из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана сазнања, поништиће је Министарство просвете.
+ Види:

чл. 23. Закона - 23/2002-1.

Члан 102б

Јавну исправу из члана 100. став 2. овог закона поништиће Министарство просвете ако утврди да је неовлашћено издата.

Исправа коју на прописаном обрасцу изда организација која обавља делатност образовања по ваншколским прописима или која садржи назив образовног профила који се стиче у школи - ништава је.

+ Види:

чл. 23. Закона - 23/2002-1.

Члан 102в

Школа, односно Министарство просвете оглашава поништену јавну исправу у "Службеном гласнику Републике Србије".

+ Види:

чл. 23. Закона - 23/2002-1.

Члан 103.

Лице које нема јавну исправу о завршеном школовању, а евиденција о томе, односно архивска грађа је уништена или нестала, може да поднесе захтев општинском суду на чијем подручју је седиште или је било седиште школе, ради утврђивања завршеног школовања.

Захтев садржи доказе на основу којих може да се утврди да је то лице завршило школу и потврду да је евиденција, односно архивска грађа уништена или нестала.

Потврду да је архивска грађа уништена или нестала издаје школа у којој је лице стекло образовање или друга организација која је преузела евиденцију, односно архивску грађу. Ако таква организација не постоји, потврду издаје Министарство просвете.

Члан 104.

Решење о утврђивању стеченог образовања лицу из члана 103. овог закона доноси општински суд у ванпарничном поступку, на основу писмених доказа.

Решење садржи: назив и седиште школе у којој је стечено образовање, име и презиме лица, а за удате и девојачко презиме, име оца и мајке, датум и место рођења и пребивалишта лица и степен стручне спреме који је лице стекло.

Решење којим се утврђује стечено образовање замењује јавну исправу коју издаје школа.

IX. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 105.

- престао да важи -

+ чл. 24. **Закона** - **Види:**
чл. 174. Закона - 62/2003-1. **23/2002-1.**

Члан 106.

- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. **Види:**

Члан 107.

- престао да важи -

+ чл. 174. Закона - 62/2003-1. **Види:**

X. НАДЗОР НАД РАДОМ ШКОЛЕ

+ чл. 25. Закона - 23/2002-1. **Види:**

Члан 108.

- престао да важи -

+ чл. 26. **Закона** - **Види:**
чл. 174. Закона - 62/2003-1. **23/2002-1.**

Члан 108а

- престао да важи -

+ чл. 27. **Закона** - **Види:**
Исправку Закона - 64/2003-74. **23/2002-1.**

Члан 108б

- престао да важи -

+ чл. 27. **Закона** - **Види:**
Исправку Закона - 64/2003-74. **23/2002-1.**

Члан 108в

- престао да важи -

+ чл. 27. **Закона** - **Види:**
Исправку Закона - 64/2003-74. **23/2002-1.**

Члан 108г

- престао да важи -

+
чл. 27. Закона - Види:
Исправку Закона - 64/2003-74. 23/2002-1.

Члан 108д
- престао да важи -

+
чл. 6. Закона - Види:
Исправку Закона - 64/2003-74. 23/2002-1.

Члан 108ђ
- престао да важи -

+
чл. 27. Закона - Види:
Исправку Закона - 64/2003-74. 23/2002-1.

+
чл. 34. Закона - 23/2002-1. Важно:

Члан 108е
- престао да важи -

+
чл. 27. Закона - Види:
Исправку Закона - 64/2003-74. 23/2002-1.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 109.

Новчаном казном од 30.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај школа ако:

1. не остварује прописани план и програм;
2. - престао да важи -
3. упише ученика пре добијеног решења о испуњености услова за почетак рада школе, односно супротно одредбама чл. 38, 39, 41, 42. и 44. ст. 2. и 3. овог закона;
4. обави испит супротно чл. 52. до 57. овог закона;
5. утврди више часова обавезне наставе (члан 30);
6. не води, не води на прописан начин или неуредно води прописану евиденцију (члан 99);
7. изда јавну исправу о завршеном школовању супротно чл. 100. до 102. овог закона;
8. - престао да важи -
9. - престао да важи -
10. - престао да важи -
11. - престао да важи -

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се и директор школе ако осим прекршаја из става 1. изабере наставника, односно сарадника који не испуњава услове утврђене овим законом или га изабере без јавног конкурса (чл. 69. до 73).

+
чл. 67. Закона - Види: 53/93-2467.
чл. 2. Закона - 67/93-3111.
чл. 50. Закона - 48/94-1497.
чл. 28. Закона - 23/2002-1.
чл. 174. Закона - 62/2003-1.
чл. 92. Закона - 101/2005-28.

XII. ПРИМЕНА ОДРЕДАБА ОВОГ ЗАКОНА

Члан 110.

На школе чији је оснивач друго правно или физичко лице примењују се одредбе чл. 1. до 4, члана 5. ст. 1, 4. и 5; чл. 6. до 8; чл. 10, 13, 14. и 15. ст. 1, 2. и 3; чл. 17. и 18. став 1; чл. 19. и 20. ст. 1. и 2; чл. 21, 23. до 29. ст. 1. и 2; члан 30. ст. 1, 2. и 4, чл. 32, 36, 37, 38, 40, 43. и 44. ст. 1; чл. 46. 48. ст. 1. до 5, чл. 49, 51. до 57. ст. 1. до 3; чл. 63. до 67; чл. 69. до 71; чл. 75. до 77; чл. 80, 86. ст. 4; чл. 87, 88, 99. до 102, 108, 109. и 124. овог закона.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 111.

Земљиште, зграде и друга средства школе чији је оснивач општина, град, аутономна покрајина, односно Република прелазе у државну својину на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 112.

Мрежу школа утврдиће Влада до 1. јуна 1992. године.

Даном ступања на снагу мреже школа Република има права и обавезе оснивача на постојећим школама утврђеним мрежом школа, а чији су оснивачи општина, град, односно покрајина.

Члан 113.

Влада ће именовати председника и по девет чланова школског одбора школе из члана 111. овог закона.

Трећина чланова школског одбора именују се из реда запослених у школи.

Члан 114.

Именовање директора школа извршиће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 115.

Школа ће ускладити своју организацију и опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Наставне планове и програме донесене на основу овог закона школе које је основала Република примењиваће у првом разреду од школске 1992/93. године.

Члан 116.

Образовање за рад у трајању од две године одговара другом степену стручне спреме; средње образовање у трајању од три године трећем, а четири године четвртом степену. Школовање за специјализацију одговара петом степену стручне спреме.

Стручно оспособљавање у трајању до годину дана одговара петом степену стручне спреме.

Образовање у школи за талентоване ученике одговара четвртом степену стручне спреме.

Члан 117.

Ученик из члана 354. став 1. Закона о усмереном образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", бр. 14/86, 8/88 и 19/89) има право да заврши започето образовање до краја школске 1991/92. године.

Ученик који је почео школовање према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", број 5/90) може да стекне образовање по плановима и програмима тог образовања до краја школске 1994/95. године.

Лице које је завршило поједини разред школе по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о средњем образовању и васпитању, може да упише наредни разред ако положи допунске испите.

Ученик који је почео да стиче образовање према прописима који су донети на основу Закона о средњем образовању и васпитању има право да заврши започето образовање по плану и програму тог образовања до краја школске 1995/96. године.

Члан 118.

Ученици школа на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија који у школској 1990/91. години нису стицали средње образовање према плановима и програмима

образовања које је донео Просветни савет Републике Србије, полажу разредни испит из предмета чији програмски садржаји не одговарају прописаном плану и програму образовања.

Члан 119.

Лице које је стекло право по основу члана 355. став 1. тачка 1. и члана 356. ст. 4, 5. и 6. Закона о усмереном образовању и васпитању и чл. 371, 372, 373. и 374. став 3. Закона о васпитању и образовању ("Службени лист САПВ", бр. 15/83, 11/86, 5/87, 17/88 и 23/88) и члана 138. Закона о изменама и допунама Закона о васпитању и образовању ("Службени лист САПВ", број 11/86) задржава и даље то право.

Члан 120.

Наставник, односно стручни сарадник који је по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона испуњавао услове у погледу степена и врсте стручне спреме може и даље да обавља образовно-васпитни рад у школи.

Практичну наставу у школи на територији Републике осим аутономних покрајина може да изводи и лице које је висококвалификовани радник коме је признато средње образовање, до краја школске 1992/93. године.

Наставник практичне наставе у школи на територији Републике осим аутономних покрајина који није испуњавао услове у погледу степена и врсте стручне спреме 4. маја 1986. године, а остало му је на дан ступања на снагу овог закона највише пет година радног стажа за стицање права на личну пензију, може и даље да изводи ову наставу у школи.

+ Правна мишљења

Члан 121.

Наставник, односно сарадник школе за ученике ометене у развоју који на дан ступања на снагу овог закона има најмање 25 година радног стажа у образовању, од чега најмање 15 година у школи за ученике ометене у развоју, а не испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, може и даље да обавља образовно-васпитни рад у тој школи.

Наставнику, односно сараднику школе за ученике ометене у развоју који на дан ступања на снагу овог закона испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, ако не стекне стручну оспособљеност на дефектолошком факултету у року од две године од доношења програма оспособљавања, престаје радни однос.

Наставник, односно сарадник школе за ученике ометене у развоју који на дан ступања на снагу овог закона не испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, распоређује се на друге одговарајуће послове, а ако таквих послова нема или их одбије, престаје му радни однос на крају школске године.

Ако се на конкурс за избор наставника, односно сарадника школе за ученике ометене у развоју пријави лице које испуњава услове у погледу степена и врсте стручне спреме, а нема стручну оспособљеност за рад са овим ученицима, има право и обавезу из става 2. овог члана.

Члан 122.

Наставник, односно сарадник и приправник школе чије је седиште на територији аутономне покрајине, који није положио стручни испит, односно део стручног испита по прописима из области образовања, који су се примењивали до ступања на снагу Закона о средњем образовању и васпитању обавезан је да га положи у року од три године од дана ступања на снагу овог закона на одговарајућем факултету или вишој школи.

Члан 123.

Подзаконски акти који су се примењивали до ступања на снагу овог закона, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 124.

Ступањем на снагу овог закона престају да важе: Закон о средњем образовању и васпитању ("Службени гласник СРС", бр. 5/90), одредбе Закона о васпитању и образовању ("Службени лист САПВ", бр. 15/83, 11/86, 5/87, 17/88 и 23/88) које се односе на музичко, балетско и васпитање и образовање ученика ометених у развоју, одредбе Закона о музичком и балетском образовању и васпитању које се односе на средњу школу ("Службени гласник СРС", бр. 51/85 и 4/86 - испр.); одредбе Закона о васпитању и

образовању деце и омладине ометене у развоју које се односе на средњу школу ("Службени гласник СРС", бр. 43/84 и 18/89), Закон о васпитању и образовању деце и омладине ометене у развоју ("Службени лист САПК", број 19/85); одредбе Закона о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању ("Службени гласник СРС", бр. 14/66 и 20/76), Закона о дипломама за изузетан успех у школском учењу и владању ("Службени лист САПВ", број 27/72), Закона о дипломи за изузетан успех ученика "Вук Караџић" ("Службени лист САПК", број 21/88) које се односе на средњу школу и одредбе Закона о огледима у области предшколског, основног и средњег образовања ("Службени лист САПК", број 27/76) које се односе на средњу школу.

Члан 125.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о уџбеницима и другим наставним средствима

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 72/2009 од 3.9.2009. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се припремање, одобравање, издавање и избор уџбеника и уџбеничких комплета за основну и средњу школу (у даљем тексту: школа), као и њихово праћење и вредновање током коришћења у образовно-васпитном раду.

Одредбе овог закона о припремању, одобравању, издавању, избору, праћењу и вредновању уџбеника, сходно се примењују и на друга наставна средства и помагала за остваривање образовно-васпитног рада у школи.

На припремање, одобравање и издавање дидактичких и наставних средстава у предшколској установи, као и њихово праћење и вредновање током коришћења у васпитно-образовном раду, сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на уџбенике.

Припремање, одобравање и издавање уџбеника за установу која обавља делатност високог образовања уређује се општим актом високошколске установе, у складу са посебним законом.

Уџбеник, уџбенички комплет и друго наставно средство и помагало

Члан 2.

Уџбеник је основно и обавезно дидактички обликовано наставно средство, у било ком облику или медију, које се користи у образовно-васпитном раду за стицање квалитетних знања, вештина, формирање вредносних ставова и развој интелектуалних способности ученика, чији су садржаји утврђени наставним планом и програмом и који је одобрен у складу са овим законом.

Уџбенички комплет је скуп уџбеничких јединица за одређени предмет у одређеном разреду (основна књига за ученика и уџбенички материјал: радна свеска и збирка задатака), у било ком облику или медију, који је одобрен у складу са овим законом.

Обавезни део уџбеничког комплета јесу основни уџбеник и радна свеска и, изузетно, друго наставно средство предвиђено планом уџбеника.

Страни уџбеник је уџбеник који је у употреби у иностраној држави и који је штампан на иностраном језику и писму.

У образовно-васпитном раду у школи користе се уџбеници и уџбенички комплети (у даљем тексту: уџбеници) који су издати и одобрени у складу са овим законом.

Друга наставна средства јесу дидактички обликовани садржаји створени у било ком облику или медију који, као обавезна или необавезна помоћна средства, прате уџбеник и

користе се за савлађивање, проверу или проширење знања стечених коришћењем уџбеника.

Друга наставна средства јесу: речници, географски атлас, историјски атлас, карте, мапе, плакати, постери, збирке текстова, илустрације, нотни записи, зборници, аудио-визуелна средства, разне врсте електронских уџбеничких материјала, приручници за наставнике, периодика за децу и др.

Помагала јесу друга помоћна наставна средства која се користе у образовно-васпитном раду деце и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Дидактичка и наставна средства која се користе у васпитно-образовном раду у предшколској установи јесу дидактички обликовани садржаји створени, у било ком облику или медију, према узрасту деце (сликовнице, књиге за децу, енциклопедије, играчке, музичке играчке, музички инструменти, играчке са механизмом за покретање, аудиовизуелна средства и други предмети и материјали), која су одобрена у складу са овим законом.

Употреба језика и писма

Члан 3.

Уџбеник се штампа на српском језику ћириличким писмом.

Уџбеник се штампа и на језику и писму националне мањине за ученике за које се образовно-васпитни рад изводи и на том језику.

Уџбеници страних језика штампају се на одговарајућем страном језику и писму.

За лица са сметњама у развоју и инвалидитетом уџбеници се издају у складу са посебним потребама ученика, како на српском, тако и на језицима националних мањина.

За извођење прилагођеног образовно-васпитног рада са слепим и слабовидим, уџбеник, односно наставно средство може да се издаје на Брајевом писму, у електронској форми или форматима који су прилагођени за слепе и слабовиде (текст штампан великим словима, звучни запис или фотографска увећања, односно други облик и медиј).

Једнаке могућности и забрана дискриминације

Члан 4.

Уџбеници и друга наставна средства својим садржајем и обликом треба да омогуће спровођење принципа једнаких могућности девојчица и дечака.

Уџбеници и друга наставна средства својим садржајем или обликом не смеју да угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају групе и појединце или да подстичу на такво понашање, по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, сметњи у развоју, инвалидитета, физичких и психичких својстава, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења, као и по другим основама утврђеним законом којим се уређује забрана дискриминације.

Издавачи уџбеника

Члан 5.

Издавање уџбеника може да обавља јавно предузеће (у даљем тексту: јавни издавач), друго правно или физичко лице или предузетник (у даљем тексту: приватни издавач), под условом да имају дозволу за издавање уџбеника (у даљем тексту: лиценца).

Јавни издавач и приватни издавач (у даљем тексту: издавач) имају једнака права и обавезе у складу са овим законом и прописима којима се уређује издавање публикација.

Дозвола за издавање уџбеника - лиценца

Члан 6.

Лиценцу може да добије издавач који је регистрован за обављање издавачке делатности, ако има:

- 1) издавачки план;
- 2) уредника за одговарајући предмет у основном образовању и васпитању, односно за предмет или стручну област у средњем образовању и васпитању;
- 3) седиште у Републици Србији.

Издавач може да добије лиценцу за издавање уџбеника за одређену област, ниво образовања, односно за одређене уџбеничке комплете - према врсти потреба деце и ученика, ако испуњава услове из става 1. овог члана.

Лиценцу издаје министарство надлежно за послове образовања (у даљем тексту: министарство).

Решење о издавању лиценце коначно је у управном поступку.

Трошкове издавања лиценце сноси подносилац захтева за издавање лиценце, у складу са законом којим се уређују републичке административне таксе.

Ближе услове, начин издавања и садржај обрасца лиценце прописује министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар).

Одузимање и издавање нове лиценце

Члан 7.

Лиценца се одузима издавачу:

1) за кога се правноснажном пресудом утврди да је фалсификовао рукопис уџбеника, обезбедио одобравање и избор уџбеника уз давање мита или објавио уџбеник без одобрења аутора;

2) који не објави уџбеник према одобреном рукопису;

3) који не учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника, сразмерно тиражу.

Издавач коме је одузета лиценца може да поднесе захтев за издавање нове лиценце, по истеку рока од годину дана од дана одузимања лиценце.

О одузимању и издавању нове лиценце одлучује министарство.

Решење о одузимању и издавању нове лиценце коначно је у управном поступку.

Ближе услове и начин одузимања и издавање нове лиценце прописује министар.

Регистар издавача

Члан 8.

Министарство води евиденцију о издавачима који су добили лиценцу (у даљем тексту: регистар).

Регистар садржи, нарочито, податке о издавачу и податке из члана 6. став 2. овог закона.

Регистар је јаван.

Ближу садржину и начин вођења регистра прописује министар.

II. ПРИПРЕМАЊЕ УЏБЕНИКА

Утврђивање плана уџбеника

Члан 9.

Национални просветни савет на предлог Завода за унапређивање образовања и васпитања (у даљем тексту: Завод) утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и доноси план уџбеника.

Национални просветни савет, уз прибављено мишљење Завода, утврђује постојање потребе за уџбеницима за верску наставу, на предлог Комисије за верску наставу, образоване у складу са прописима о основном и средњем образовању (у даљем тексту: Комисија за верску наставу).

Национални просветни савет, на предлог Завода и националног савета националне мањине, утврђује постојање потребе за уџбеницима на језику националних мањина и за уџбеницима из предмета од интереса за националне мањине.

План уџбеника доноси се истовремено са доношењем наставног плана и програма, односно када се утврди потреба за изменом постојећег плана уџбеника, а најкасније до 31. августа текуће године за наредну школску годину.

Ако Национални просветни савет у року из става 4. овог члана не донесе план уџбеника, план уџбеника доноси министар у року од 60 дана од истека рока из става 4. овог члана.

План уџбеника објављује се у "Просветном гласнику".

Садржина плана уџбеника

Члан 10.

План уџбеника садржи:

- 1) податке о називу уџбеника по разредима и предметима;
- 2) податке о врсти и броју уџбеника, односно састав уџбеничких комплета потребних за остваривање наставног плана и програма;
- 3) друга наставна средства која чине уџбенички комплет;
- 4) облик и медиј у коме се припрема уџбеник, односно уџбенички комплет.

Прибављање рукописа

Члан 11.

Издавач прибавља рукопис за уџбеник јавним огласом или непосредним ангажовањем аутора.

Јавни оглас објављује се у средству јавног информисања и садржи:

- 1) податке о називу уџбеника по разредима и предметима;
- 2) податке о начину на који се аутор може обавестити о утврђеним стандардима квалитета уџбеника и захтевима издавача у вези са квалитетом рукописа уџбеника;
- 3) рок за достављање рукописа уџбеника;
- 4) друге податке од значаја за израду рукописа уџбеника.

Рецензентска комисија

Члан 12.

Стручну оцену квалитета рукописа уџбеника даје рецензентска комисија издавача.

Рецензентска комисија има најмање три члана, из реда стручњака за одговарајућу област, при чему један обавезно мора да буде из редова наставника који непосредно учествују у извођењу наставе.

Елаборат издавача о рукопису уџбеника

Члан 13.

Елаборат издавача о рукопису уџбеника (у даљем тексту: елаборат) садржи:

- 1) најмање три појединачне рецензије;
- 2) заједничку закључну оцену рецензентске комисије о усклађености текста и ликовних садржаја рукописа уџбеника са наставним планом и програмом или програмом огледа, утврђеним стандардом квалитета уџбеника, циљевима образовно-васпитног рада и развојним нивоом ученика одређеног узраста, као и оцену о језичкој уређености текста;
- 3) одлуку надлежног органа издавача о усвајању рукописа уџбеника.

Елаборат за уџбенике верске наставе, осим података из става 1. овог члана, садржи и мишљење Комисије за верску наставу.

Елаборат за уџбенике на језику националне мањине, осим података из става 1. овог члана, садржи и мишљење Националног савета националне мањине.

Стандарди квалитета уџбеника

Члан 14.

Стандарди квалитета уџбеника представљају услове који се односе на садржину, педагошко-психолошке захтеве, дидактичку и методичку обраду, језичке захтеве, израду, графичку, ликовну и техничку опремљеност уџбеника, зависно од облика, медија и намене.

Стандарде квалитета уџбеника и упутство о њиховој примени утврђује Национални просветни савет, на предлог Завода.

III. ОДОБРАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Подношење захтева

Члан 15.

Захтев за одобрење уџбеника издавач подноси министарству до 1. октобра школске године која претходи школској години у којој ће се уџбеник одобрити.

Изузетно, у случају када се уводи нови наставни програм, издавач подноси министарству захтев за одобрење уџбеника најмање 60 дана од дана доношења новог наставног програма, а најкасније до 1. маја календарске године у којој се уводи нови програм.

Уз захтев, издавач у три примерка подноси елаборат са графички, ликовно и технички обликованим рукописом уџбеника.

Министарство доставља Заводу рукопис уџбеника, са документацијом из става 3. овог члана, ради давања стручне оцене квалитета рукописа уџбеника, у року који не може бити дужи од 30 дана.

Стручна оцена квалитета рукописа уџбеника

Члан 16.

Завод, према прописаним стандардима, даје стручну оцену квалитета рукописа уџбеника.

Рукопис уџбеника и стручну оцену квалитета тог рукописа, са образложењем, Завод доставља Националном просветном савету, односно Савету за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: надлежни савет), најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева, о чему обавештава министарство.

Ако Завод не достави стручну оцену квалитета рукописа уџбеника у року из става 2. овог члана, министарство ће одредити накнадни рок за достављање те оцене, који не може бити дужи од 15 дана од дана истека рока из става 2. овог члана.

Изузетно, ако Завод, у року из става 3. овог члана, не достави стручну оцену квалитета рукописа уџбеника, министарство ће, без одлагања, надлежном савету доставити рукопис уџбеника, ради припреме стручне оцене и утврђивања предлога за одобравање уџбеника.

Ако надлежни савет не достави предлог или ако предлог не достави у року од 60 дана од дана добијања стручне оцене из Завода, министар, без предлога надлежног савета, одлучује о захтеву издавача.

Члан 17.

Стручна оцена квалитета рукописа уџбеника садржи:

- 1) кратак приказ рукописа уџбеника;
- 2) оцену да рукопис уџбеника одговара узрасту ученика;
- 3) оцену да је рукопис уџбеника усклађен са прописаним стандардима квалитета уџбеника (педагошко-психолошка, дидактичко-методичка, етичка, лингвистичка, васпитна, ликовна и графичка и техничка усклађеност);
- 4) оцену да је рукопис уџбеника усклађен са наставним планом и програмом;
- 5) оцену да је рукопис усклађен са чланом 4. овог закона.

Експертиза рукописа уџбеника

Члан 18.

Издавач може да тражи од Националног просветног савета експертизу рукописа уџбеника, ако сматра да Завод није дао стручну оцену квалитета рукописа уџбеника на основу прописаних стандарда.

Национални просветни савет је дужан да у року од 60 дана одлучи о захтеву издавача и да га о својој одлуци обавести у писаној форми.

Ако сматра да је захтев оправдан, Национални просветни савет, односно стручна комисија коју он образује, врши експертизу рукописа у року од 60 дана од дана пријема уредног захтева.

Ако сматра да захтев није оправдан, Национални просветни савет је дужан да о томе обавести издавача у року од 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Стварне трошкове експертизе рукописа уџбеника сноси издавач.

Сукоб интереса

Члан 19.

Ради спречавања сукоба интереса у поступку стручне оцене квалитета рукописа уџбеника лице које учествује у том поступку, пре почетка рада потписује изјаву да није аутор уџбеника, односно да није са аутором рукописа или издавачем који има лиценцу повезано лице.

Повезаним лицем, у смислу става 1. овог члана, сматра се супружник или ванбрачни партнер, крвни сродник у правој линији, односно у побочној линији до другог степена сродства, усвојитељ или усвојеник, као и свако друго правно или физичко лице које се

према другим основама и околностима, укључујући и акционарство, заснован радни однос код издавача и друге облике плаћене сарадње, може оправдано сматрати интересно повезаним са аутором рукописа уџбеника или издавачем.

Квалитет рукописа уџбеника не могу да оцењују аутори рукописа уџбеника за исти предмет истог разреда, аутори запослени у министарству или у Заводу, као ни чланови надлежног савета.

Уџбеник одобрен на основу стручне оцене лица из ст. 2. и 3. овог члана повлачи се из употребе.

Надлежност за одобравање уџбеника

Члан 20.

Министар одобрава уџбеник - на предлог надлежног савета.

Министар одобрава уџбеник за верску наставу - на предлог Националног просветног савета и на основу позитивног мишљења Комисије за верску наставу.

Министар одобрава уџбеник за језике националних мањина и за поједине предмете од интереса за националне мањине - на предлог Националног просветног савета и на основу позитивног мишљења националног савета националне мањине, образованог у складу са законом.

Уџбеници које је министар одобрио за издавање на српском језику - после превода на језик и писмо националне мањине, одобравају се по прибављеној стручној оцени квалитета рукописа уџбеника коју даје Завод.

Надлежност за одобравање уџбеника на територији аутономне покрајине

Члан 21.

Орган аутономне покрајине надлежан за послове образовања одобрава издавање и коришћење уџбеника на територији аутономне покрајине, на предлог надлежног савета и националног савета националне мањине, и то:

- 1) за језике националних мањина;
- 2) за поједине предмете од интереса за националне мањине, у складу са законом.

Предлог за одобравање уџбеника

Члан 22.

Национални просветни савет, у року од 30 дана од дана пријема позитивне стручне оцене квалитета рукописа уџбеника, односно наставног средства предшколског, основног и средњег општег и уметничког образовања и васпитања, општеобразовних предмета средњег стручног образовања и образовања одраслих, предлаже министру њихово одобравање.

Савет за стручно образовање и образовање одраслих, у року од 30 дана од дана пријема позитивне стручне оцене Завода о квалитету рукописа уџбеника, односно наставног средства за стручне предмете, предлаже министру њихово одобравање.

Уз предлог за одобравање уџбеника надлежни савет прилаже:

- 1) образложену позитивну стручну оцену квалитета рукописа уџбеника коју је дао Завод, односно позитивну експертизу Националног просветног савета, ако је вршена експертиза;
- 2) елаборат, заједно са графички, ликовно и технички обликованим рукописом.

Надлежни савет неће предложити министру одобравање уџбеника који није усклађен са стандардима квалитета, чији су садржаји супротни одредби члана 4. овог закона и који садржи маркетиншке, рекламне или пропагандне поруке.

Решење о одобравању уџбеника

Члан 23.

Министар доноси решење о одобравању уџбеника у року од 15 дана од дана достављања предлога из члана 20. ст. 1, 2. и 3. овог закона.

Министар може на предлог надлежног савета да одобри више уџбеника истог издавача или различитих издавача, за исти предмет у истом разреду.

Ако министар оцени да се на основу предлога надлежног савета не може донети решење о одобравању уџбеника, може затражити од надлежног савета да допуни или додатно образложи свој предлог.

Ако надлежни савет не допуни или не образложи свој предлог у року од 30 дана од дана пријема захтева, министар доноси решење.

Решење о одобравању уџбеника на територији аутономне покрајине

Члан 24.

Орган аутономне покрајине надлежан за послове образовања доноси решење о одобравању уџбеника на територији аутономне покрајине, сходно одредбама чл. 22. и 23. овог закона.

Садржина решења о одобравању уџбеника

Члан 25.

Решење о одобравању уџбеника садржи:

- 1) назив под којим ће се одобрени рукопис уџбеника издати као уџбеник;
- 2) назив предмета или области, као и разред и врсту школе за коју се уџбеник издаје;
- 3) име аутора уџбеника или групе аутора;
- 4) имена лица која су дала стручну оцену, односно рецензију на рукопис уџбеника;
- 5) језик и писмо на коме се уџбеник издаје;
- 6) пун назив издавача;
- 7) рок до када уџбеник треба издати.

Решење о одобравању уџбеника коначно је у управном поступку.

Садржина решења о одбијању захтева за одобравања рукописа уџбеника

Члан 26.

Решење о одбијању захтева за одобравања рукописа уџбеника садржи:

- 1) назив рукописа уџбеника;
- 2) назив предмета или области, као и разред и врсту школе за коју је рукопис уџбеника припремљен;
- 3) име аутора рукописа уџбеника или групе аутора;
- 4) имена лица која су дала стручну оцену, односно рецензију;
- 5) језик и писмо на коме је рукопис уџбеника припремљен;
- 6) образложену негативну стручну оцену квалитета рукописа уџбеника коју је дао Завод, негативну експертизу Националног просветног савета, као и позив на негативну стручну оцену квалитета рукописа уџбеника надлежног савета или негативно мишљење Комисије за верску наставу, односно националног савета националне мањине.

Решење о одбијању захтева за одобравања рукописа уџбеника коначно је у управном поступку.

Обустава поступка одобравања уџбеника

Члан 27.

Ако се током поступка за одобравање уџбеника правноснажном пресудом утврди да је повређено ауторско право, поступак се обуставља, а ако је уџбеник одобрен, повлачи се из употребе.

Одобравање страног уџбеника

Члан 28.

Страни уџбеник може да се одобри за употребу у складу са овим законом.

Министар, на образложен захтев одговарајућег стручног органа у школи, по прибављеној позитивној стручној оцени квалитета рукописа уџбеника коју даје Завод, на основу стандарда квалитета, може да одобри страни уџбеник, после превода на српски језик од стране издавача. Уџбеник страног језика страног издавача подлеже истој процедури, без превођења на српски језик.

Министар, на образложен захтев одговарајућег стручног органа у школи, може да одобри уџбеник за одговарајући предмет и разред који је у употреби у земљи матици и који је штампан на језику и писму припадника националне мањине, уз прибављено позитивно мишљење националног савета националне мањине и Завода.

Орган надлежан за послове образовања на територији аутономне покрајине, на образложен захтев одговарајућег стручног органа у школи, може да одобри уџбеник за одговарајући предмет и разред на територији аутономне покрајине, који је у употреби у земљи матици и који је штампан на језику и писму припадника националне мањине, уз прибављено позитивно мишљење националног савета националне мањине и Завода.

IV. ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕНОГ УЏБЕНИКА

Садржина одобреног уџбеника

Члан 29.

Одобрени уџбеник, осим података утврђених прописима о издавању публикација, садржи и:

- 1) назив уџбеника;
- 2) назив предмета или области, разред и врсту школе за коју се уџбеник издаје;
- 3) имена рецензента и назив установе или научне организације у којој раде;
- 4) број и датум акта којим је рукопис уџбеника одобрен за издавање и употребу у школи, односно предшколској установи;
- 5) посебне напомене у вези са издавањем и коришћењем уџбеника.

Ново издање уџбеника

Члан 30.

Ново издање одобреног уџбеника, које се штампа са непромењеним садржајем, не подлеже поновном одобравању.

Променом садржаја не сматра се редактура текста, односно његове измене или допуне којима се исправљају грешке у именима, називима и бројевима или које настају из потребе да се изврши усклађивање са променом прописа, односно када се уносе нове мерне јединице и друге ознаке.

Нискотиражни уџбеник

Члан 31.

Нискотиражним уџбеником у смислу овог закона сматра се уџбеник:

- 1) на језицима националних мањина;
- 2) примерен потребама ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом;
- 3) за огледне програме;
- 4) за стицање образовања по посебним програмима (образовање у иностранству, програми за талентоване ученике и сл.);
- 5) за одговарајуће предмете у школама.

Нискотиражне уџбенике има право да издаје издавач који има лиценцу, на основу издавачког плана, о чему обавештава министарство.

Ако ниједан издавач из става 2. овог члана није издавачким планом предвидео издавање нискотиражних уџбеника, министарство расписује конкурс, најкасније до 31. децембра текуће, за наредну школску годину.

Конкурс из става 3. овог члана садржи услове за издавање нискотиражних уџбеника који се односе нарочито на: педагошко-психолошке захтеве, дидактичку и методичку обраду, језичке захтеве, израду, графичку, ликовну и техничку опремљеност уџбеника, зависно од облика, медија и намене, према врсти потреба деце и ученика.

Одлуку о избору издавача по конкурс за штампање нискотиражних уџбеника доноси министар, најкасније у року од 30 дана од дана објављивања конкурса.

Решење министра о избору издавача по конкурс за издавање нискотиражних уџбеника јесте коначно.

Ако се на конкурс не пријави ниједан издавач који има лиценцу, јавни издавач дужан је да обезбеди нискотиражне уџбенике из средстава издавача за нискотиражне уџбенике који

се обезбеђују у складу са чланом 32. став 1. тачка 4. овог закона, односно из остварених вишкова прихода над расходима.

Ближе услове у погледу врсте и броја нискотиражних уџбеника, елемената за утврђивање цене продаје, обезбеђивања средстава за њихово издавање, објављивања конкурса и других питања од значаја за нискотиражне уџбенике, прописује министар.

Обавезе издавача уџбеника

Члан 32.

Обавезе издавача уџбеника, осим обавеза утврђених прописима о издавању публикација, јесу да:

- 1) објави уџбеник према рукопису који је одобрен;
- 2) обезбеди уџбенике према исказаним потребама школа и корисника;
- 3) учини уџбеник доступним продајној мрежи, најкасније на дан почетка школске године;
- 4) учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника, сразмерно тиражу;
- 5) примерак одобреног издања уџбеника достави Заводу.

Обавезе издавача нискотиражног уџбеника

Члан 33.

Изабрани издавачи нискотиражних уџбеника имају обавезу да их објаве најкасније на дан почетка школске године.

V. ИЗБОР, ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ УЏБЕНИКА

Регистар одобрених уџбеника

Члан 34.

Министарство води регистар одобрених уџбеника и евиденцију о њиховом избору и заступљености у школи, односно предшколској установи.

Регистар из става 1. овог члана садржи:

- 1) наслов уџбеника;
- 2) податке о аутору уџбеника;
- 3) податке о врсти школе, предмету и разреду за који је одобрен уџбеник;
- 4) податке о издавачу;
- 5) друге податке од значаја за уџбеник.

Регистар из става 1. овог члана јесте јаван.

Ближу садржину и начин вођења регистра прописује министар.

Каталог

Члан 35.

На основу регистра из члана 34. овог закона министарство једном у току школске године, а најкасније до 31. јануара текуће школске године, објављује извод из регистра за уџбенике који се могу користити од наредне школске године (у даљем тексту: Каталог).

Каталог се објављује у "Просветном гласнику".

Избор уџбеника

Члан 36.

Одлука о избору уџбеника доноси се на основу Каталога.

Одлуку о избору уџбеника и наставних средстава који ће се користити у школи од наредне школске године, доноси наставничко веће на образложен предлог стручних већа за области предмета, односно стручних актива наставника разредне наставе.

Одлуку о избору наставног средства који ће се користити у предшколској установи доноси васпитно-образовно веће, на образложен предлог стручног актива васпитача.

Одлука о избору уџбеника и наставних средстава објављује се на огласној табли установе и обавезујућа је за све који изводе процес наставе.

Праћење и вредновање

Члан 37.

Квалитет уџбеника и резултате његовог коришћења у образовно-васпитном раду континуирано прати и вреднује Завод, на основу прописаних стандарда.

Ако Завод оцени да се коришћењем одређеног уџбеника не обезбеђује остваривање циљева образовања и васпитања и општих и посебних стандарда постигнућа ученика, Завод о томе обавештава надлежни савет.

Надлежни савет, након добијене оцене из става 2. овог члана, предлаже министру, односно надлежном органу аутономне покрајине да донесе решење о повлачењу уџбеника из употребе.

Решење о повлачењу уџбеника из употребе коначно је у управном поступку.

VI. НАДЗОР

Члан 38.

Надзор над спровођењем овог закона врши министарство, преко просветних инспектора, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај издавач - правно лице ако:

1) не обезбеди уџбенике према исказаним потребама школа и корисника (члан 32. тачка 2);

2) не учини уџбеник доступним продајној мрежи, најкасније на дан почетка школске године (члан 32. тачка 3);

3) не учествује у обезбеђивању средстава за издавање нискотиражних уџбеника сразмерно тиражу (члан 32. тачка 4).

4) не достави примерак одобреног уџбеника Заводу (члан 32. тачка 5);

5) изда уџбеник супротно одредби члана 4. овог закона.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се одговорно лице издавача - правног лица за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се издавач - предузетник за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се издавач - физичко лице за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 40.

Новчаном казном од 10.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај издавач - правно лице коме је на основу одлуке министра одобрено штампање нискотиражних уџбеника ако благовремено не изда нискотиражне уџбенике (члан 33).

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се одговорно лице издавача - правног лица за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се издавач - предузетник за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 500 до 50.000 динара казниће се издавач - физичко лице за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 41.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај школа, односно предшколска установа ако:

1) користи уџбеник, односно наставно средство који нису у Каталогу (члан 35);

2) не спроведе избор уџбеника, односно наставног средства по прописаној процедури (члан 36. ст. 2. и 3).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се и директор, односно одговорно лице школе, односно предшколске установе за прекршај из става 1. овог члана.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 42.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 43.

Уџбеници који су одобрени за употребу на основу Закона о уџбеницима и другим наставним средствима ("Службени гласник РС", бр. 29/93 и 62/06), Правилника о програму огледа за издавање уџбеника, других наставних средстава или уџбеничких комплекта за I, II, III, IV и V разред основног образовања и васпитања ("Просветни гласник", број 3/08) и Правилника о програму огледа за издавање уџбеника, других наставних средстава или уџбеничких комплекта за шести разред основног образовања и васпитања ("Просветни гласник", број 8/08), који су донети на основу Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 62/03, 64/03 - исправка, 58/04, 62/04 - исправка, 79/05 - др. закон и 101/05 - др. закон), остају у употреби.

Члан 44.

Поступци за издавање уџбеника који су започети по прописима који су важили до почетка примене овог закона окончаће се по тим прописима.

Члан 45.

Издавачи уџбеника из чл. 43. и 44. овог закона дужни су да ускладе своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ако издавачи уџбеника не ускладе пословање у року из става 1. овог члана њихов уџбеник се повлачи из употребе.

Члан 46.

Средства за нискотиражне уџбенике за школску 2010/2011. годину, обезбеђују се из вишка прихода над расходима јавног издавача.

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о уџбеницима и другим наставним средствима ("Службени гласник РС", бр. 29/93 и 62/06).

Члан 48.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".